PROLETARIS DE TOTS ELS PAÏSOS UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

EDITORIAL

Unitat d'esquerres

JORDI SOLÉ TURA

En aquestes eleccions ja hi ha, per endavant, uns resultats segurs.

El primer és que la UCD no les guanyarà, com va guanyar les del 1977 i el 1979.

El segon és que la dreta, agrupada entorn de Fraga Iribarne, encara no és en condicions de guanyar i, per tant, aprofita aquestes eleccions per preparar les pròximes.

Per a la dreta, això significa recollir ara el màxim nombre de vots, mantenir la fragmentació del centre i dividir l'esquerra.

La dreta sap que, un cop destruït el centre, si ara pot aconseguir aviat la destrucció d'un govern d'esquerra ja no quedarà cap més alternativa que Fraga. I això és el que es proposa fer.

D'aquestes eleccions en pot sortir, per primera vegada, una majoria d'esquerra. Però no hi haurà aquesta majoria si l'esquerra es divideix, si els socialistes van per un costat i els comunistes per un altre. Sense la unitat de les forces d'esquerra, sense la unitat dels treballadors, no hi pot haver la majoria política i social necessària per iniciar i dur endavant els canvis que la majoria del poble exigeix i espera. Si el nou govern no té el suport actiu dels treballadors i dels sectors populars, si no té al darrera una sòlida majoria al Parlament i als ajuntaments, a les fàbriques i a totes les organitzacions socials, no tindrà la força necessària per fer cap mena de canvi ni per vèncer les resistències que trobarà.

Hi haurà, doncs, una autèntica majoria de les forces d'esquerra?

(passa a la pàg. 6)

Foto: JOAN LACALLE

Vota comunista, vota PSUC

Perquè també hi ha un vot útil comunista, entre un reguitzell de candidatures que utilitzen tal denominació, votar comunista és votar PSUC.

Perquè els comunistes hem de ser-hi a nivell de tot l'Estat, votar PSUC a Catalunya és votar PCE.

Perquè hi ha qui està més preocupat a agradar la dreta que a fer pinya per avançar: a Catalunya, a l'esquerra, PSUC.

Míting al Palau d'Esports de Montjuïc amb Santiago Carrillo, Antoni Gutiérrez Díaz i Gregori López Raimundo, dilluns dia 25 a les 8 del vespre.

Vine amb nosaltres, vine amb el PSUC

PSUC nº 733 del 21 d'octubre al 10 de novembre del 1982 Preu 50 ptes.

ELECCIONS-82

Tota la «troupe» del PSUC en marxa

Dies de caravana electoral

Surts del metro, estació Sant Ildefons. En pujar les escales que porten a la plaça sents ja l'enrenou del mercat. Molta gent, sobretot dones, s'arremolinen al voltant de les parades exteriors. Als jardins, els nens juguen i els vells —robes fosques, boina, veu de tabac negre i bastó— discuteixen i prenen el sol als bancs. "Allà mateix, a la plaça, trobaràs de seguida la caravana electoral", **m'havien dit. No la trobo. Li ho pregunto a un municipal. No l'ha vista. Miro una mica més avall: és allà. Una furgoneta i un camió, guarnits amb els emblemes i els cartells electorals del PSUC, estan silenciosament aparcats entre alguns turismes.**

El rellotge va avançant i encara manquen dos elements de primera importància perquè la caravana es posi en marxa: el candidat al Congrés, Cipriano García, i la furgoneta portadora de la megafonia. Cipriano arriba abans. Els seus ulls petits ho han escrutat tot.

JORDI CATALÀ

—Las banderas, faltan las banderas. Oye, esto no puede ser. Ahora mismo vamos a este mercado y se compra por lo menos un trozo de senyera.

—Tranquilo, Cipri, que luego lo solucionamos. Los del comité local las traerán.

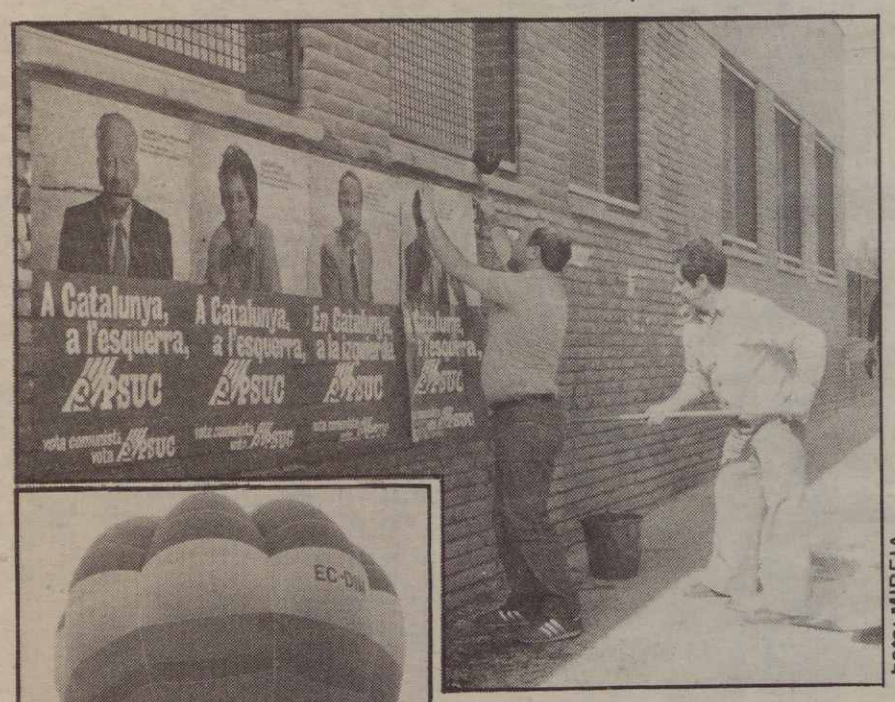
Moments abans de llançar un SOS telefònic en recerca de la megafonia, la furgoneta color marró amb els altaveus adossats al sostre apareix a l'horitzó de l'animada plaça. Bé, doncs, en marxa. Es decideix instal·lar l'equip de vídeo —cada caravana porta el seu— tocant a la plaça del mercat. El muntatge dels aparells sobre la part posterior del camió causa expectació. A poc a poc es concentra la gent. Algunes dones pregunten si el magnífic televisor es ven o es rifa.

—No senyora, forma part de la nostra campanya electoral.

—I què hi sortirà?

—El nostre programa, les nostres propostes...

Algú porta les banderes, una de vermella amb les sigles del PSUC i una senyera. S'instal·len al camió més gran. Problemes amb el vídeo, no acaba de funcionar. Els més impacients són els nens, que esperen ansiosos una pel·lícula possiblement divertida. Per fi apareix la imatge de Solé Tura a la pantalla després del *savoir faire* d'en Carles Navales girant la roda del canal 8. Es rebobina la cinta fins al començament.

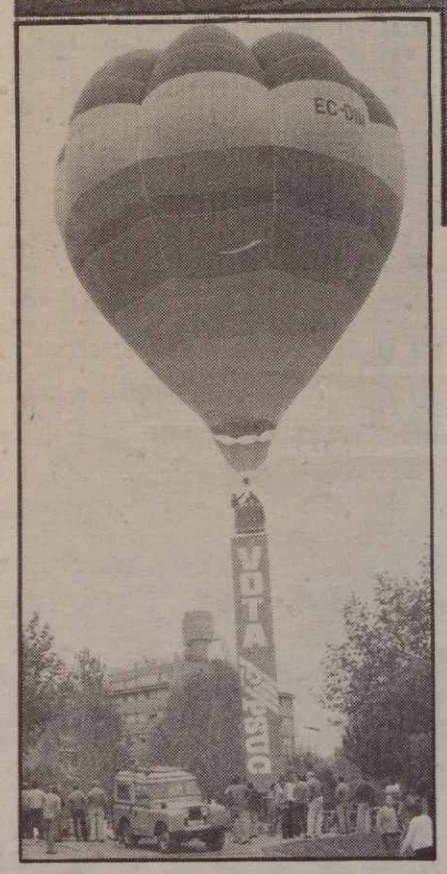

Foto: MIREIA

Surt el Tejero i la seva banda assaltant el Congrés, una pel·lícula no gaire divertida però que aconsegueix atreure l'atenció. La cosa ja és en marxa, ja funciona.

VISITA A ELSA

En Rafa Lebrón "segresta" en Cipriano. Cal anar a la fàbrica ELSA, ens esperen. L'ELSA de Cornellá, un exemple a seguir. Des que es va constituir en societat anònima laboral —els treballadors tenen el 55 per cent del capital— s'ha aconseguit aixecar-la i ara està en ple procés de modernització. Els quasi cinc-cents treballadors van sacrificar la paga extraordinària de vacances per poder adquirir un nou i flamant forn que ara ja funciona *a tope*. Visitem la fàbrica. En Cipriano passa per totes les seccions saludant i donant la mà a tothom. El coneixen. Va batallar fort perquè Madrid donés la subvenció.

—Gracias, Cipriano, por lo que hiciste en Madrid por nosotros.

—Nada hombre, a tirar p'alante.

—¡Coño Cipriano!, ¿qué tal, hombre?

—Pues mira, aquí, al pie del cañón.

—Sí hombre sí, es lo que digo yo, la vida sigue y hay que seguir luchando. Pase lo que pase la vida sigue, Cipriano.

A l'hora de la sortida i des de les mateixes portes de la fàbrica, en Cipriano diu unes breus paraules als treballadors. Escolten atents. **"Sabéis que tenemos una política clara para la conservación de los puestos de trabajo. Es muy importante una fuerte presencia comunista en el Congreso. Los socialistas —acordaos de lo que pasó en Portugal— no pueden emprender ellos solos el cambio, la transformación. Os pido el voto para el PSUC."** Aplaudiments. Després d'un breu i senzill menjar, la caravana es posa en marxa de nou. S'instal·la el vídeo —aquesta vegada s'ha guanyat en rapidesa— davant el col·legi Torras i Bages. Es tracta d'intentar reagrupar al voltant de la projecció les moltes mares que cap a les cinc de la tarda rescaten les seves "feres" de mestres i pissarres. Fa fred, bufa un vent molest. Solament nens, pensionistes i alguna mare que no té gaire pressa contemplen les imatges.

—Este es un mal sitio, hombre —diu un dels xofers de la caravana. *Cuando las madres van a buscar a sus hijos al colegio no se entretienen, vuelven a casa rápidamente. Y además, con este viruji...*

La caravana passarà, ja de nit, pel Polígon Fuensanta. Amb els nens rodant al voltant dels cotxes —*"oiga, ¿podemos subir al camión y mover las banderas?" "Nooo, que os podéis lastimar"*— en Cipriano parla pels altaveus; **"La derecha gobernante ha defendido los intereses del gran capital y ha hundido al país en la crisis. Vecino, vecina, con tu voto puedes hacer posible el cambio y la transformación social, imposible sin la presencia de los comunistas en el gobierno."**

La caravana torna sorollosa a la plaça del mercat de Sant Ildefons. Es col·loca de nou el vídeo i la gent que surt del metro s'atura per veure i escoltar. Les intervencions en to dur i en castellà són les que tenen més acollida. És ja tard. En Cipriano se'n va cap al metro.

AMB L'ANDREU CLARET "DE MERCAT"

El "contacte" amb l'Andreu Claret, candidat n. 7 de la llista del PSUC al Congrés per Barcelona, es realitza a la plaça Lluchmajor. Anirem "de mercat" amb ell. Els vehicles de la caravana aparquen com poden davant les portes del mercat de la Guineueta. És divendres, és ple. Andreu Claret va repartint el programa de les cent propostes i parla amb la gent. Amb la seva veu gruixuda i decidida anima la gent a llegir el programa i votar el partit. Entre el *"vull dos quilos de taronges"* i *"reina, miri quin lluç tan maco"*, el client/a i el botiguer/a van agafant el llibret imprès. Claret es troba amb tot tipus de respostes:

—Jo no puc votar. Estic fent la "mili" a la Corunya i, si saben el contingut del meu vot, em pot caure el pèl. No, no voto (jove de vint-i-un anys que ajuda la seva mare al mercat).

—Aquí quien tendría que venir es Fidel Castro, con unas barbas así de largas, coño. Ya veríamos si así seguían muchos chupando del bote (dona d'uns quaranta anys absolutament encrespada amb el *pluriempleo* de molts funcionaris).

—Des que heu presentat la moció de censura al Parlament, vosaltres ja no sou catalans (home d'uns cinquanta anys identificat amb les més pures essències d'un catalanisme per sobre del bé i del mal).

—És clar que conec el PSUC. Vosaltres segur que no recordeu en Comorera... Sí, home, sí: cal continuar endavant. Almenys fem la punyeta. (home d'uns seixanta anys a qui, seguramént, no era necessari demanar-li el vot).

Mentre Andreu Claret entaula una discussió política amb el responsable de la parada de "toro de lídia", una clienta es va enfadant per moments en veure que aquell home li talla malament la carn: *"de l'altre costat, home, vull que la talli de l'altre costat"*. Un responsable de la direcció del mercat ens surt al pas:

—¿Tienen permiso para hacer fotos aquí dentro?

—No, pero es que venimos acompa-

ñando al candidato comunista Andreu Claret y...

—¿Comunistas?, ¿habéis dicho comunistas? —diu l'home treient-se de la butxaca el programa del partit. *Nada, no os he dicho nada. Podéis hacer las fotos que queráis.*

A fora, a les portes del mercat, el vídeo ha anat funcionant. S'anuncia la representació de l'obra *Tirant lo Roig contra les tres feres ferotges* (la LOHPA, l'atur i l'OTAN) per l'agrupació teatral del partit. Un públic inusual —carregat de cistells— fa atenció a la improvisada escena amb la boca oberta.

—Per què fan això?

—Perquè els votin, dona.

DE NOU AMB CIPRIANO A TERRASSA

Ja som al local del partit a Terrassa. Tres periodistes de novíssima generació —cap d'ells no arribarà als set anys— aborden Cipriano per fer-li una entrevista d'urgència. Han de fer un treball per al col·legi.

—¿Y este partido es de izquierdas o de derechas?

—De izquierdas, este partido es de izquierdas.

La caravana s'instal·la al barri de Ca n'Anglada, a la plaça Pius XII, també coneguda per la "Plaça Roja", ja que la seva parròquia va ésser el nucli del partit a Terrassa. Per l'altaveu sonen unes *bulerías* mentre membres del partit li fan una entrevista en vídeo a Cipriano. Parla de l'atur, del *golpismo*, de les properes eleccions, del programa del PSUC... Es demana a la gent que passi per darrera la cambra per no interferir la imatge. Una dona no ho podia fer millor. Creua la línia entre la cambra i Cipriano i, davant dels esparverats gestos que se li fan perquè es retiri, es dirigeix, entre despistada i espantada, cap al mateix objectiu de la cambra i allà pregunta: *"Què em diuen que faci?"* Desmoralització total. Sort que era la part final de l'entrevista.

Quan la Plateria entra de ple en allò de *"A tres manzanas de una esquina una mujer..."*, es baixa el volum del cassette i Cipriano parla a la gent concentrada a la plaça: **"No es posible el cambio sin la unidad de la izquierda. Acude masivamente a las urnas para desplazar a la derecha. Vota eficacia, vota comunista, vota PSUC".**

Foto: MIREIA

Els nostres candidats repartint propaganda pels carrers i mercats

La resta del matí —i de la tarda— consisteix en una llarga marxa de la caravana per tot Terrassa. Cipriano va parlant des de l'interior de la furgoneta. Es pentinen bé els barris de Ca n'Anglada i Sant Pere, veritables feus del PCC. Un nen d'uns deu anys, en veure la caravana, crida *"Nooo, no votéis al PSUC, votad al PSOE."*

La "troupe" electoral s'atura davant d'un altre local del partit, al costat de "Comestibles Juanita". Pels altaveus sona la música de la pel·lícula *Amarcord* de Fellini. Ja és tard. Cal anar a dinar i Cipriano, a la tarda, ha d'estar puntual a Ripollet. Un altre acte l'espera.

El dia 10, a Mataró i a la gran plaça del barri de Cerdanyola, el PSUC aconsegueix un gran tant electoral. Un enorme globus —a manera d'atracció per als nens— està situat en el centre dels jardins. De la cistella penja una llarga pancarta vermella que porta impreses amb lletres blanques les paraules **"vota PSUC"** El partit té tota l'atenció de la plaça.

El so de la cinta magnetofònica amb les propostes de govern, que es barreja amb música festivalera, retrona per tot arreu. En una altra cantonada s'ha muntat el vídeo. El globus, cada vegada amb un carregament diferent de nens, puja uns quinze metres i torna a baixar. Davant un considerable nombre de persones, Paco Frutos diu unes paraules: **"Quan acabi aquesta legislatura volem arribar a la creació d'un milió de llocs de treball. En la mesura que tinguem diputats i senadors podrem portar a terme aquest programa".** Més lluny, en una cantonada de la plaça, militants del PCC tapen els *cartells del PSUC amb els seus.*

Dins del marc de la campanya electoral, a Terrassa es va celebrar, també, un sopar al Casino del Comerç, on assistiren més de 400 persones

A MONTCADA, AMB EL "GUTI" I EL FRUTOS

Matí boig a Montcada. Agustí Escorihuela, l'alcalde, imprimeix un ritme "infernal" a la caravana. Tots menys ell acabarien cap al migdia amb la llengua fora. El programa era ben atapeït Al mercat municipal, moltes són les dones que reconeixen Antoni Gutiérrez *"de haberlo visto por la tele"*. El secretari general va repartint de mà en mà, molt seriós, el programa. A mesura que va caminant entre carrers i parades es va animant i sembla més relaxat.

El director del mercat li dóna la mà. Parla un català escolàstic.

—A vós ja us conec. Sortiu molt a la televisió. Però si em permeteu, sou més maco així, en persona.

—Doncs encara estic més maco en aquesta fotografia —li respon el "Guti" donant-li el programa. Tots dos riuen.

Escorihuela ens porta ara a correcuita cap a l'Ajuntament. Paco Frutos i Antoni Gutiérrez visiten totes les dependències. Abans d'abandonar les oficines municipals, Gutiérrez deixa un programa electoral sobre la taula d'un despatx buit. Somriu.

El Casal d'Avis "Salvador Allende" és impecable i Escorihuela ho sap. *"Sí, home, està molt bé. El vaig inaugurar jo ara farà dos anys"*. Bar molt espaiós, sala de jocs, perruqueria, biblioteca, racó d'esbargiment per a les dones... El "Guti" s'apropa a una de les taules on quatre vells juguen a cartes i els dóna el programa.

—Pues mire, aquí jugándonos las perras...

—Bueno, pues a ver si un día me hacen un rinconcito y juego una partida con ustedes.

La visita a la fábrica de ciment Asland es fa en relació a la preocupació que té el partit pel manteniment del medi ambient. Des que hi ha govern comunista al municipi s'ha fet un esforç considerable per rebaixar els índexs de contaminació. Frutos i Gutiérrez visiten les dependències més importants i s'interessen especialment per la sala de control on, entre cents de botons i palanques, hi ha un petit visor que marca el nivell de contaminació. Els tècnics donen tota clase d'explicacions però Escorihuela insisteix en la necessitat de reduir la contaminació al mínim.

Ens hem endarrerit, arribarem tard a Valentine, la fàbrica de pintures. Se li dóna pressa al conductor: *"Aprieta, Zafra. Ahora a la izquierda, Zafra. ¡No coño, a la derecha!"* Zafra és a punt d'encastar-se a la paret d'enmig. S'arriba a Valentine, però, efectivament, una mica més tard i molts treballadors ja han sortit. Encara s'és a temps de lliurar el programa a un altre contingent de forma ràpida. Ja no resten minuts per a res més. Gutiérrez ha de baixar de pressa a Barcelona. El veiem allunyar-se amb el seu *127* matrícula de Lleida.

A BADALONA, AMB EL GREGORI

Les sardines ja són a les brases a la plaça Antoni Boada, al barri de Bufalà, a Badalona. Pels micròfons s'anuncia el parlament d'en Gregori López Raimundo. Es disposa a parlar des d'una petita tribuna situada davant d'un mural de cartró en què s'ha pintat un colom picassià, un puny i la senyera i s'ha escrit **"per la llibertat, el treball, la pau; pels teus drets, a Bufalà, a l'esquerra, vota PSUC."** Es talla una cançó de veu greu que diu: *"Franco, el día que te fuiste nos bebimos el vino de unas cuantas cantinas..."* i Gregori agafa el micròfon per anar analitzant pas a pas la situació política general: **"Estas elecciones pueden suponer un avance en el cambio democrático. Puede que el PSOE tenga una mayoría absoluta. Ello puede ser bueno para los trabajadores pero con una condición: que rectifiquen en su actual política de querer sustituir un gobierno monocolor de UCD por otro del PSOE. Existen tantos peligros, hay tantas cosas que reformar, que el PSOE no puede llevar adelante, él solo, la transformación. Debe contar con la ayuda de los comunistas y de otras fuerzas para hacer frente al golpismo y a los graves problemas que tiene planteados el país".**

La gent ha seguit atenta el llarg parlament. A la fi, molts aplaudiments. En uns segons, el racó de les sardines s'omple de gent. López Raimundo també hi va: dos petits gots de vi i una sardina.

Abans de dinar, Gregori farà un altre parlament, aquesta vegada més breu i informal, a la Rambla. Demana el vot al PSUC sobre la base de l'important actiu ofert per l'alcaldia comunista. Després, es reunirà amb l'alcalde, Màrius Díaz, amb responsables del partit a Badalona i la "troupe" de la caravana per menjar una bona paella.

I a la tarda, com cada dia fins al 28 d'octubre, seguirà la marxa. Ningú no es pot aturar.

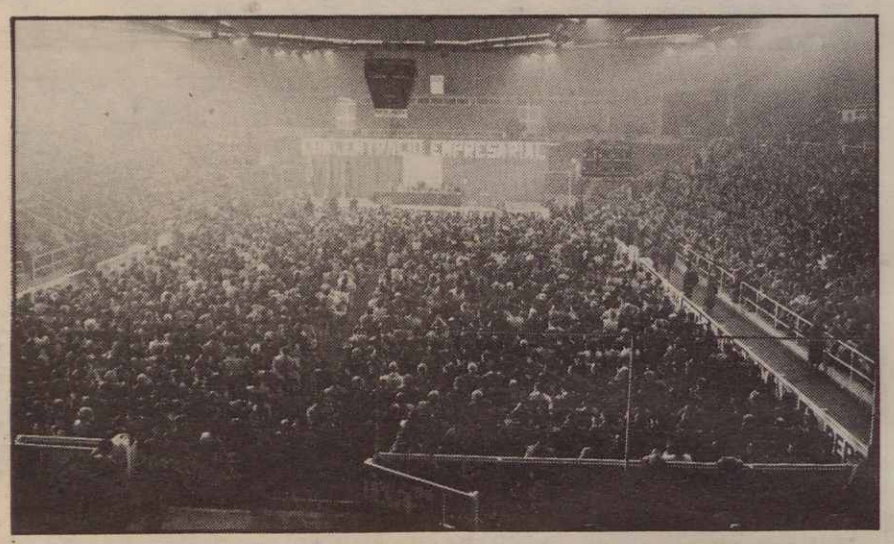
ELECCIONS-82

L'economia espanyola a l'hora de les eleccions

Una situació que pot dificultar la tasca del nou govern

La situació de la conjuntura econòmica d'Espanya a les portes de les eleccions no és falaguera, sobretot si hom té presents el creixement de l'atur, la no contenció de la inflació, les perspectives magres sobre el creixement global de l'economia per al 1982 (xifrat en prop de l'1 per cent, abans que el president Calvo Sotelo fes l'anunci de la convocatòria d'eleccions generals), la davallada de les reserves d'or i divises en un 14 per cent durant els primers set mesos de l'any i l'increment del dèficit pressupostari, el qual a a finals de juliol gairebé ja havia assolit la xifra global consignada per a tot l'exercici del 1982. A tot això, cal afegir-hi el context internacional, on els experts profetitzen que, l'any que ve, els països industrialitzats enregistraran un retrocés en el creixement econòmic general i un creixement de l'atur. No cal dir que aquestes perspectives, almenys a curt termini, dificultaran encara més la tasca del nou govern que surti de les eleccions del proper 28 d'octubre.

ENRIC CERDÀ

"Els sectors més especulatius afavorits durant el franquisme avui es resisteixen a assumir el sistema democràtic"

Caldrà tenir en compte, també, que l'economia nordamericana ha entrat dins d'un procés de retrocés general, amb una taxa d'atur del 10 per cent i una previsió de variació en un —0,7 per cent del Producte Nacional Brut en termes reals per al 1982. A més, i en contra del que creu el senyor Fraga, un cop vista la liquidació pressupostària del 1981, el president Reagan s'ha vist obligat a imposar una puja d'impostos programada en tres anys, d'un volum que no té precedents als EUA. La realitat ha demostrat que una reducció de la càrrega fiscal no ha aconseguit d'augmentar els ingressos fiscals (hom suposava que s'estimularien les activitats econòmiques), sinó que els ha disminuït. En la situació de crisi econòmica que vivim, la disminució de costos fiscals pel costat de l'oferta és incapaç, i així ho demostra la pràctica dels EUA, de contribuir a reanimar l'economia.

Però a Espanya algunes de les macromagnituds més significatives del comportament econòmic s'aguditzen. Així, si en cloure's el primer semestre de l'any les taxes de desocupació eren del 12,8 per cent al Regne Unit i a Bèlgica, del 6,5 a la República Federal d'Alemanya, del 8,5 a França (que tampoc no és una taxa tan elevada, com diuen els polítics espanyols de dreta) o del 10,2 a Itàlia, a Espanya, el segon trimestre d'enguany, l'enquesta de població activa de l'INEM ha donat com a resultat 2.038.500 persones sense feina, la qual cosa suposa una taxa d'atur del 15,7 per cent de la població activa. És cert que, d'ençà del mes de març, l'atur no creix, però no és menys cert que no ho fa de forma tranquil.litzadora. ¿Ha estat assolit un punt màxim dins de la corba? Ací no hi ha tendència que valgui: o el nou govern pren una acció decidida per a crear, de forma directa o induïda, nous llocs de treball, o la societat espanyola, que ja ha superat la barrera dels dos milions de desocupats, entrarà —si es que encara no hi ha entrat— en un procés de degradació de conseqüències imprevisibles. D'altra banda, tothom sap que l'atur provoca fenòmens d'insolidaritat dins de la classe obrera mateixa, la qual cosa encara empitjora les perspectives de lluitar, des d'una plataforma lúcida i eficaç, contra els principals efectes negatius de la crisi.

L'altre gran problema que ha d'enfrontar l'economia espanyola, i que no ha millorat substancialment en els darrers anys, és el de la inflació. El simple examen del comportament de l'índex de preus durant la darrera dècada dóna la dimensió de la gravetat del fenomen. Des del 1968 al 1981, els preus s'han multiplicat per cinc.

Per al 1982, malgrat la contenció del mes d'agost, hom espera una taxa d'increment dels preus al consum superior al 15 per cent si no propera al 16, i per tant la inflació no millorarà, ans al contrari, s'invertirà la tendència de desacceleració iniciada el 1978.

Al darrera d'aquesta situació de l'economia, si hi gratem, hi descobrirem un capitalisme espanyol dividit. Dividit entre interessos diversos i contraposats: un capitalisme espanyol autòcton i industrialista, un capitalisme petit i mitjà; els interessos dels capitalismes forans; els sectors més especulatius afavorits durant el franquisme i que avui es resisteixen a assumir el sistema democràtic. El resultat d'aquesta lluita entre sectors diversos, que de forma no homogènia donen suport a AP, a Catalunya a CiU, a les restes d'UCD, al CDS i potser, ves per on, alguns s'imaginen que també al PSOE, és que no hi hagut una identificació dels principals d'aquests grups capitalistes amb el partit que estava al govern. El PSOE, entrevelent que pot assolir el poder, s'ha moderat a marxes forçades i està intentant en el fons buscar el suport de certs sectors del capitalisme espanyol. Ha hagut, és clar, de renunciar als seus objectius socialistes. Davant d'aquest esllanguiment dels socialistes, el reforçament del vot comunista pot representar l'única possibilitat de garantir que la política econòmica que meni un hipotètic govern dit d'esquerres tingui uns continguts que defensin millor, de forma real i efectiva, els interessos de les classes populars i treballadores i, amb ells, els interessos generals de la societat.

Els altres programes econòmics

ANTONI MONTSERRAT

En els actes de debat sobre política econòmica apareix clarament que hi ha dues postures polítiques a la dreta: una clarament conservadora i contemporitzadora amb el franquisme residual, i una altra més obertament democràtica. Però a l'hora dels programes estrictament econòmics, les diferències disminueixen substancialment. Únicament Aliança Popular, absent de responsabilitats importants de govern fins ara, es permet més demagògia, per exemple quan promet una important política assistencial per a aturats i una rebaixa d'impostos que només en l'Impost de la Renda de les Persones Físiques suposaria la disminució d'ingressos per valor de 250.000 milions de pessetes. Però tothom sap que aquesta part assistencial és segurament la que menys compliria AP, els homes de la qual com Licinio de la Fuente i d'altres tan poc clar ho tenien quan manaven.

Els partits de dreta des del punt de vista del programa econòmic són —a més de AP— UCD, CDS, CiU i ERC. Hi ha grans coincidències en l'exposició que passen per l'actitud davant el sector públic i el dèficit, el manteniment de l'impost de la renda en situació similar a l'actual i per la visió de classe davant dels problemes de l'atur, flexibilització de plantilles. És significatiu d'aquesta política de dretes l'actitud d'ERC en els temes laborals i en la demanda de retrocedir en la reforma fiscal, afavorint la informació indirecta, regressiva, davant la directa, més progressiva. Quan apareixen objectius contradictoris en un projecte programàtic cal establir una escala de prioritats que permeti rebutjar aquells objectius que en realitat suposen incoherència o pura actuació de cara a la galeria. Si anem a l'essencial, els cinc programes dels partits de dreta coincideixen molt amplament. Una altra cosa és com ho presenten a l'electorat. Em temo, a més, que segons a qui s'adrecin partits com ERC, i fins CiU, intentaran remarcar els aspectes de lluita contra l'atur, que són contradictoris amb la seva visió de l'empresa privada. També apareixen contradiccions entre l'exigència de reforma de l'administració i la pràctica política a les Corts i establiment d'antigues incompatibilitats per part d'AP i UCD.

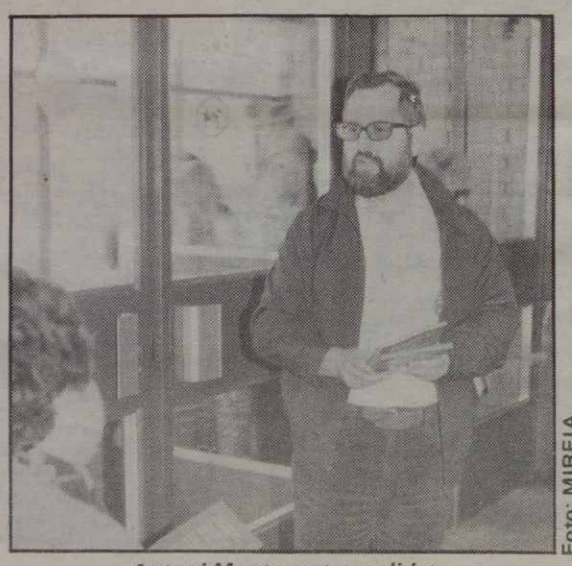

Foto: MIREIA

Antoni Montserrat, candidat al Congrés dels Diputats

Valoració del programa del PSOE

La valoració global que es pot fer sobre la part econòmico-social del programa electoral del PSOE és que té com objectius la millora, racionalització, modernització i transparència d'allò que avui existeix.

Es pot dir que aquest programa electoral expressa una filosofia diferent del nostre.

Així, junt a propostes concretes per fer front als problemes i situacions més greus, fruit de la crisi, i en què hi ha nombroses coincidències entre ambdós programes, el del PSOE no planteja mesures que comportin una reorientació en profunditat del procés econòmic i industrial. En canvi, els comunistes concretem més clarament els objectius i els instruments.

Entenem que aquesta diferència de fons, perquè la creació de llocs de treball, la reindustrialització, el paper del sector públic, la política monetària i financera... en el nostre programa electoral estan lligades a les nacionalitzacions en el sector energètic i les mesures proposades per la banca, com a instruments imprescindibles per portar a la pràctica aquells objectius i, alhora, assentar les bases d'un desenvolupament no monopolista, de més profundes transformacions.

El programa del PSOE, en canvi, no conté aquests objectius, només unes tímides mesures que poden comportar la nacionalització no confessada de CAMPSA i de la xarxa d'alta tensió, però tot el programa traspua el manteniment del paper actual de la banca, de l'empresa privada i, en gran mesura, del caràcter subsidiari de la pública.

Vegem en concret alguns dels punts on s'expressen diferències entre els programes. Sempre comparant el del PSOE amb el del PCE.

OCUPACIÓ.

—PSOE. Creació de 800.000 llocs de treball.

—PCE. Creació d'un milió de llocs de treball.

Per crear-los, el PSOE parla de la redistribució de llocs de treball a través de jubilacions, ampliació de l'escolarització i disminució de jornada.

Parla també de la creació d'un fons d'acció conjuntural que no quantifica.

SALARIS

El PSOE planteja el manteniment del poder adquisitiu sobre la base de l'IPC previst per l'any següent al de la negociació.

Nosaltres hem vingut defensant, llevat dels pactes de la Moncloa i l'Acord d'Ocupació, que els augments s'haurien de concretar sobre l'IPC de l'any immediatament anterior.

CONTRACTACIÓ TEMPORAL

El PSOE l'admet.

Nosaltres admetem la contractació a temps parcial, però no la temporal.

ENERGIA

A més a més de l'estalvi i la diversificació de les fonts, el PSOE es planteja el següent:

Foto: MIREIA

—Utilització de l'energia nuclear el mínim imprescindible i amb les màximes garanties de seguretat.

—Transferir CAMPSA a una empresa amb capital públic majoritari.

—Connexió a la xarxa europea de gas natural (gasoducte siberià).

—Nacionalització de la xarxa elèctrica d'alta tensió, segurament només temporalment, per tornar-la després a la iniciativa privada.

Nosaltres proposem, a més a més de les ja conegudes posicions sobre l'energia nuclear, la nacionalització de les indústries energètiques, incloses les elèctriques.

INVESTIGACIÓ

El PSOE proposa duplicar en quatre anys les despeses en investigació respecte al PIB. Això suposaria passar del 0,4 per cent al 0,8 per cent del PIB.

Nosaltres proposem passar del 0,4 al 1,5 per cent del PIB. És a dir, multiplicar per quatre, lligant a més la universitat i tot l'ensenyament a la resposta al repte tecnològic que té la indústria espanyola i la nostra població activa.

EMPRESA PÚBLICA

El PSOE planteja la racionalització de l'empresa pública, però sense parlar de l'estatut ni del paper que ha de jugar, un paper important, actiu i no subsidiari respecte a la privada en la programació econòmica i el desenvolupament industrial. El PSOE accepta en definitiva els arguments liberals contra l'extensió del sector públic industrial.

Ressaltem el contrast amb el nostre plantejament, basat en l'estatut de l'empresa pública, perquè aquesta sigui eficaç, ben gestionada, amb participació sindical i de les comunitats autònomes.

POLÍTICA DE PREUS

El PSOE diu que cal evitar una intervenció i control directe sobre els preus, llevat d'alguns casos de serveis públics.

Nosaltres plantegem una política de contenció dels preus.

POLÍTICA MONETÀRIA I FINANCERA

El programa electoral del PSOE parla de "es procurarà", de "corregir defectes", a l'hora de definir objectius.

Basa la seva proposta en la capacitat de convenciment que pugui tenir cap als sectors financers i bancaris.

Ressalta això amb les mesures de control, de creació d'una banca comercial pública, i totes les que proposem nosaltres i que no exclouen la nacionalització. No disposa, enfront dels programes del PCE i del PSUC, d'una resposta coherent sobre la crisi bancària a través de la idea de banca comercial pública. Nosaltres creiem que les nostres propostes sobre caixes d'estalvi, sobre societats de garantia recíproca i sobre mecanismes d'ajut a les PIME són més detallats i coherents.

SECTOR EXTERIOR

El PSOE planteja la continuïtat del procés d'internacionalització de l'economia espanyola amb una certa racionalització però amb formes completament acrítiques envers l'acció de les multinacionals i la banca estrangera al nostre país. Nosaltres, a més, plantegem que sense una política exterior independent no es pot tenir una política econòmica exterior independent i donem prioritat a la sortida de l'OTAN també per motius econòmics. Pel que fa al Mercat Comú és coneguda la nostra discrepància amb la forma actual de les negociacions.

POLÍTICA FISCAL

El PSOE planteja la lluita contra el frau, l'aplicació de l'IVA, una major progressivitat en les tarifes, regulació dels mínims per declarar. Nosaltres a més a més plantegem l'augment de la pressió fiscal en primer lloc, l'aprovació de la llei que reguli l'impost sobre el patrimoni i successions, un ventall més just per a l'IVA, un fre a la imposició indirecta segons el creixement de la directa.

POLÍTICA SINDICAL

Entre els dos programes hi ha tot un seguit de coincidències per reforçar els drets i acció sindicals, les diferències són:

El PSOE plateja la regulació del dret de vaga, cosa a què nosaltres som contraris i que, en qualsevol cas, entenem que ha d'ésser iniciativa dels sindicats.

El PSOE reforça més el paper dels sindicats a l'empresa, cosa positiva, però deixa en un segon pla els comitès d'empresa.

PROTECCIÓ ALS ATURATS

El PSOE planteja una duració de l'assegurança d'atur entre sis i vint-i-quatre mesos. Nosaltres en plantegem dotze prorrogables a vint-i-quatre.

Planteja també un nou nivell assistencial per a aturats amb càrregues familiars i aturats que hagin exhaurit el període d'assegurança.

El nostre programa planteja més iniciatives i més concretes en el conjunt d'aquests punts.

***

El programa del PSOE, que parteix de l'exigència que el sistema actual funcioni, ve a reconèixer per tant que l'actual sistema no està tocat per desequilibris i tensions insalvables. Vol, en tot cas, tornar a lloc el que s'hagi sortit del camí. Nosaltres, els comunistes, creiem que cal un altre camí i que és bo de dir-ho. I que moltes propostes de detall en què coincidim amb els socialistes perquè puguin aplicar-se és necessari que la població vegi que són un camí real, raonable i possible si el conjunt de les forces socials interessades així ho tenen. No es pot governar al servei de l'esquerra sense el suport de l'esquerra, de tota l'esquerra. No es pot avançar en la transformació de la societat acceptant els arguments de l'enemic sobre el fre a l'expansió del sector nacionalitzat.

Nosaltres els comunistes no podem acceptar que el sector públic sigui una mala solució, car som partidaris del socialisme, que està basat en la propietat col.lectiva dels mitjans de producció. Una altra cosa és el malbaratament de recursos i la corrupció d'empreses públiques mal orientades. Tampoc no podem acceptar l'argument que una estructura pública massa gran és incontrolable. Unión de Explosivos Río Tinto ha tingut pèrdues de cent mil milions essent privada. La Standard Oil representa una força econòmica més gran, no ja que el sector públic espanyol, sinó que tota l'economia espanyola. Ara bé, nosaltres ara i avui no fem de les nacionalitzacions ni un dogma ni un tabú. Creiem que cal fer les convenients, dir-ho pel seu nom i lluitar perquè es facin. En concret, l'energia bàsica i, si es fa imprescindible, la banca. Els nostres objectius són, per tant, més clars i demanen les participacions a fi que es puguin aconseguir.

No es pot fer demagògia sobre la base de no explicar d'on sortiran els recursos financers per afrontar la lluita contra la crisi. El PCE i el PSUC expliquen obertament la necessitat d'augmentar la pressio fiscal.

Aquesta és la segona gran diferència amb el programa socialista. Els instruments de política econòmica que considerem necessaris el PCE i el PSUC no estan amagats per criteris electorals i no defugim que, si bé el nostre programa es basa en les necessitats, té una ambició de canvi, de recerca d'uns nous equilibris de l'economia espanyola, en lloc del restabliment, simplement, del funcionament del que hi havia.

A.M.

SUMARI

ELECCIONS 82
Tota la "troupe" del PSUC en marxa; pàgs. 2 i 3
L'economia espanyola a l'hora de les eleccions; pàgs. 4 i 5

ACTUALITAT
Entrevista amb Eulàlia Vintró; pàgs. 7 i 8

SOCIETAT
La Perona, la marginació de mai no acabar; pàg. 9

AJUNTAMENTS
PSUC, 3 anys d'ajuntaments democràtics: Ripollet; pàgs. centrals

CULTURA
Crítica de cinema: "Missing"; pàg. 10
XV Festival Internacional de Teatre a Sitges; pàgs. 10 i 11
Sagetes al vent; pàg. 11

TREBALL I ECONOMIA
Seat-Volkswagen: un acord a millorar; pàg. 12
Independència sindical, un debat que cal aprofundir; pàg. 13
Eleccions sindicals; pàg. 14

EL PARTIT
Campanya electoral, esprint final; pàg. 15

INTERNACIONAL
Alemanya Federal: un cop d'Estat des de dalt; pàg. 16

Director: Joan Sanjuan
Redactora en cap: Núria Clares
Disseny: Conxi Papió
Director periodista: Andreu Claret

Redacció, administració i subscripcions: Vallespir 171, baixos, Barcelona, 14. Telèfon: 321 21 54.
Publicitat: "Imatge i Comunicació... i 3", València 263, 5è 1a, Barcelona 9. Telèfon: 215 85 91.
Edita: Partit Socialista Unificat de Catalunya.
Impressió: Gratasa, Galileu 347, Terrassa. Telèfon: 788 74 58.
Dipòsit legal: B-16948-77.

Editorial

(ve de la portada)

Per a nosaltres no hi pot haver aquesta majoria si un partit pretén governar sol o representar sol tota l'esquerra, com sembla que ho pretenen els socialistes.

Tampoc no hi haurà aquesta majoria si l'endemà de les eleccions els socialistes es posen d'acord amb partits de centre o de dreta i volen marginar els comunistes. ¿O és que a Catalunya, per exemple, una majoria pel canvi seria un acord de govern entre els socialistes i Convergència, amb el PSUC a l'oposició? ¿Qui ho entendria, això? ¿Amb quina força comptaria un govern d'aquesta mena entre els treballadors?

Durant la campanya electoral, cap partit no ha dit què farà l'endemà de les eleccions, amb l'excepció del PSUC. Cap partit no ha dit amb qui s'aliarà. I, per tant, els electors no saben avui si el seu vot servirà perquè es formi una majoria o una altra.

Ara que tant es parla del vot útil, cal dir i repetir ben alt que el vot comunista, el vot al PSUC, és l'únic que se sap clarament per a què servirà.

Els vots i els diputats del PSUC serviran per fer la unitat de les forces d'esquerra, per crear les úniques condicions que poden fer possible el canvi.

Per això diem que a Catalunya, a l'esquerra, el PSUC. I per això diem també que l'únic vot autènticament útil és el vot al PSUC.

Gran Miting

Lunes 25 • 8 tarde

Palacio Municipal de los Deportes
BARCELONA

Gregori López Raimundo
Antoni Gutiérrez Díaz
Santiago Carrillo

vota comunista
vota PSUC

Carrillo a Catalunya

Foto: PÉREZ MOLINOS

Antoni Farrés, alcalde de Sabadell, afirmava que mai el pavelló d'esports de la seva ciutat no s'havia omplert tant en un acte polític com diumenge passat amb en Santiago Carrillo. El mateix dia, a Santa Coloma de Gramenet, al pavelló esportiu, s'havia de demanar al públic que mirés d'estrènyer-se per deixar espai als qui eren a fora i volien entrar a escoltar el PSUC i el secretari general del PCE.

A Cornellà, també el dia 16, a l'enorme sala de cinema del barri de Sant Ildefons, el míting amb Santiago Carrillo va començar cinc minuts abans perquè la sala era plena de gom a gom i una munió semblant seguí les intervencions a fora al carrer.

A tot arreu, i especialment a Cornellà, Santiago Carrillo fou acollit en olor de multituds —com l'any 77, recordaven alguns— fins al punt d'haver de formar un cinturó de protecció, sovint desbordat, al voltant de la seva persona, que el protegís de l'allau que a les entrades i sortides dels actes formaven tots aquells que volien estrènyer-li la mà o veure'l de prop. Després, Carrillo mateix reconeixeria que eren els mítings més càlids en què havia intervingut en l'actual campanya. Mostres d'admiració i estima despertaren també la presència en aquests tres actes del president del PSUC, Gregori López Raimundo, i del secretari general, Antoni Gutiérrez Díaz.

L'ambient i la gentada estimularen els oradors, que estigueren particularment brillants. A Sabadell, a Cornellà i a Santa Coloma, després dels respectius mítings, ja ningú no pot posar en dubte que votar comunista és votar PSUC, que votar PSUC a Catalunya és votar PCE.

L'ensenyament, poc protagonista

Entrevista amb Eulàlia Vintró

—Només tu i l'Anna Balletbò, una a la llista del PSUC i l'altra a la llista socialista, teniu possibilitats reals de sortir elegides diputades. ¿Com veus l'absència de dones a les candidatures dels diferents partits?

—Aquesta vegada segur que perdrem una representant femenina al Congrés, i a més a més de temes educatius, que era la Maria Rubies, que fins ara havia representat Convergència per Lleida. Això demostra que s'avença molt poc en allò que tantes vegades diem que ens preocupa: el paper i la presència de la dona en el desenvolupament de la vida democràtica, en aquest cas de la vida parlamentària. Lamentablement comprovem un cop més, en arribar a les llistes electorals, que no es passa normalment dels bons desitjos i *que els únics que encara intenten* traduir aquests bons desitjos en realitats són els dos partits d'esquerres. En canvi els partits *de dretes*, que abans havien tingut una determinada representació femenina, a les futures Corts ja no la tindran.

JOAN SANJUAN

—L'ensenyament ha estat moltes vegades el protagonista de les anteriors Corts. ¿Quines frustracions has viscut tu com a diputada, quines coses creus que haurien d'haver estat i no han estat en relació als grans temes de l'ensenyament?

—Tu dius que l'ensenyament ha estat moltes vegades protagonista. Jo et respondria que la meva primera frustració és que l'ensenyament ha estat poc protagonista. Fent un balanç de tota aquesta legislatura podem dir que l'ensenyament n'ha estat un gran absent. I no pas perquè no hi hagi hagut moments en què se n'ha parlat; efectivament, de dues lleis s'ha parlat molt: la de l'estatut de centres docents —única que va ser aprovada— i la d'autonomia universitària, que després de tres anys de discutir-la va desaparèixer del Congrés per voluntat de la UCD. Penso que l'ensenyament n'ha estat molt al marge.

"I n'ha estat al marge perquè el Congrés fins ara tenia una majoria social de dretes, perquè els vots d'UCD, Aliança, Convergència i PNB sumats, que representen la dreta d'aquest país, no tenien cap voluntat d'introduir els canvis que calen a l'ensenyament espanyol i català. Una vegada vista la deterioració de la convivència que s'havia produït arran de la discussió de l'estatut de centres docents, imposat per la dreta contra els vots i els arguments de l'esquerra —i no només de l'esquerra, sinó d'amplíssims sectors socials vinculats a l'ensenyament, com les associacions de pares, organitzacions sindicals, claustres de centres, que manifestaven el seu desacord amb aquest text legal van fer que a partir d'aquest moment no s'hagi fet una nova llei educativa. Per això la meva primera frustració és la manca de protagonisme de l'educació. La segona és haver intervingut moltes vegades en qüestions dels pressupostos educatius, fent interpellacions, presentant mocions per a l'equiparació dels cossos d'aquests sectors al de l'ensenyament mitjà, i trobar-me que pràcticament tothom em deia que tenia raó, que els meus plantejaments eren correctes, que estaven perfectament justificats —això m'ho deien en privat, als passadissos— i a l'hora de votar veure com seguien les consignes de cada un dels seus grups, dels grups de dretes, i votaven en contra de les nostres propostes. Això em produïa un desengany pel fet que em donessin la raó però que després no s'aprovés, i alhora una certa satisfacció perquè els plantejaments que els comunistes hem fet en matèria educativa són uns plantejaments coherents que fins i tot la dreta reconeix que estan ben orientats, encara que després, per conveniències partidistes, no s'hagin aplicat."

«Els plantejaments que els comunistes hem fet en matèria educativa són coherents, fins i tot la dreta reconeix que estan ben orientats, encara que després, per conveniències partidistes, no s'hagin aplicat»

—Dins de l'ensenyament hi ha grups de pressió amb una gran incidència que podria explicar el fet que per un costat et donin la raó i que per l'altre te la treguin. En aquestes eleccions veiem que s'ha establert una dicotomia entre escola pública i escola privada, i que en tot això els grups de pressió juguen molt fort.

—Efectivament, els grups organitzats de pressió en el sector de l'ensenyament existeixen d'una manera clara. En primer lloc tenim la Confederació de Centres d'Escoles Privades, dirigida per un agustí, el pare Martínez Fuertes. El seu braç associatiu de pares és la Confederació Catòlica de Pares, presidida per Carmen Alvear. Planant sobre tot això tenim la Conferència Episcopal mateixa, que juga d'una manera intel·ligent a no donar directament la cara perquè els plantejaments més agressius siguin fets pel pare Martínez Fuertes o la senyora Alvear, i llavors poder dir que l'església institucional no se sent compromesa pels plantejaments d'aquest senyor i d'aquesta senyora, però no és menys cert que l'Església institucional no ha desmentit mai els plantejaments d'aquest senyor i d'aquesta senyora. En la mesura que l'Església institucional no els desmenteix i que ambdós es reclamen de l'Església catòlica, si aquesta se'n vol distanciar caldria que quan aquestes persones s'excedissin en la seva interpretació de la doctrina catòlica, l'Església institucional fes la puntualització que fins ara no ha fet.

"Aquests grups, sobretot els confessionals, pretenen conservar la situació de privilegi que han tingut al llarg de quaranta anys, privilegi d'índole econòmica, però cada vegada més d'índole ideològica. Situació de privilegi que els permet organitzar la docència segons els seus criteris, sense que hi hagi una possibilitat de contestació de l'orientació que en aquests centres hi ha. Els centres que només tenen una orientació industrial de l'educació, entesa aquesta com un negoci, que també estan vinculats a aquestes confederacions empresarials, volen continuar mantenint les seves escoles privades com un negoci lucratiu, independentment de la ideologia que transmeten. Això, que fins ara tenien perfectament garantit perquè hi havia una deficiència de llocs escolars públics, en el moment posterior a les eleccions del 77, amb la signatura dels pactes de la Moncloa, l'esquerra va aconseguir el compromís, *complert* després, de la construcció d'un milió de llocs escolars. Quan aquest sector va veure que, al costat de les seves escoles privades, s'hi construïa un grup d'EGB en condicions, ben muntat, amb patis i laboratoris, i que l'ensenyament que s'hi feia no tenia res a envejar, ans al contrari, al de l'escola privada, i que els pares portaven els seus fills a l'escola pública del costat, es van alarmar i van dir prou de construccions d'escoles públi-

hi res. Nosaltres no volem que els pares puguin triar escoles com productes de supermecat, volem que els pares entrin a l'escola, participin amb els mestres, amb la resta de pares i els alumnes, en l'orientació de l'escola, dins d'un únic ideari que nosaltres defensem: l'ideari dels valors constitucionals, l'ideari dels valors de la democràcia."

—Parlem ara del paper jugat pel govern autonòmic i pel Parlament català pel que fa a l'ensenyament. Fins a quin punt, des de la Generalitat, s'han suplert les mancances que hi ha a nivell d'Estat?

—El President Pujol, en el seu discurs d'investidura, va prometre la presentació al Parlament de Catalunya d'una llei d'ensenyament. Com tantes promeses del President Pujol aquesta tampoc no s'ha complert. A mi no m'estranya que el govern de la Generalitat no hagi complert la seva promesa, perquè el govern de la Generalitat ha acceptat les transferències que li han donat des de Madrid i ni tan sols ha fet pressió com ho podia haver fet, car per alguna cosa donen els seus vots al govern de la UCD, per després obtenir —diuen— contrapartides per a Catalunya. Hi ha un tema clau on la Generalitat no ha fet pressió, és en les transferències de les universitats. Continuem avui amb les universitats que depenen de Madrid La universitat és important, no només per ella mateixa, sinó perquè dins de la universitat hi ha les escoles de formació dels mestres, i difícilment podrem introduir un nou sistema educatiu a Catalunya si no tenim possibilitats d'incidir en aquestes escoles. En els sectors que li han estat transferits, la Generalitat s'ha limitat a fer de gestor, a agafar les quotes de mestres que li donaven i repartir-los, agafar els diners i repartir-los, però no ha tingut cap mena d'iniciativa en el sentit de dir: anem a donar prioritat al sector d'ensenyament permanent d'adults, o: anem a prestar una atenció preferent a les deficiències psíquiques i físiques, o: anem a promoure la construcció de centres en determinats sectors. No existeix res més que una administració descentralitzada, de cap manera una capacitat i una voluntat autonòmiques. L'Estat es reserva unes competències mínimes, pel que fa als títols i poca cosa més, i res no impedeix que la Generalitat, el Parlament, faci la seva pròpia llei. És evident que si Convergència no la vol, aquesta llei no s'aprovarà. Ho hem vist amb la llei de normalització lingüística que, quan tots els grups estaven d'acord, Convergència l'ha parat. Des de Catalunya, el canvi de competències no ha significat cap mena de transformació del sistema educatiu. El Parlament de Catalunya només ha escoltat mocions, proposicions no de llei, preguntes o interpel·lacions de l'esquerra, però els temes educatius no han vist cap iniciativa des del govern de la Generalitat.

Foto: JOAN LACALLE

«Cal eliminar aquesta fórmula indiscriminada de repartir milers de milions a la iniciativa privada sense contrapartides i sense control»

—A les escoles del cinturó de Barcelona, aquest inici de curs, s'han produït, a nivell de claustre de mestres i pares, friccions molt fortes per voler posar en pràctica el decret de la Generalitat sobre la normalització lingüística...

—Aquest és un dels exemples d'una mala feina des del govern de la Generalitat. Aquest ha pensat: com no hi ha una llei de normalització lingüística fem un pas endavant en la normalització del català a l'escola en relació al decret de fa tres anys i fem-ne un de nou. El primer que cal dir és que si no tenim encara la llei la culpa és de Convergència. En no arribar aquest procés de normalització a través d'una llei del Parlament, Convergència fa un decret amb data 10 d'agost. Tornem a la vella pràctica blasmada per tots els demòcrates i per tots els ensenyants de fer decrets educatius el mes d'agost, quan els ensenyants i pares no són a les escoles. L'ordre de desenvolupament d'aquest decret surt el primer de setembre, quan hi ha tot l'enrenou als centres de l'inici de curs. Aquest decret, que ha estat molt criticat, jo penso que amb justícia, per mi té dos defectes de fons. El primer, que la Generalitat no assumeix les seves responsabilitats com a administració educativa per fer possible que allò que el decret preveu es dugui a terme, és a dir, deixa la responsabilitat de l'organització de la catalanització o no de les assignatures en els centres, no pas a una planificació feta per l'administració que permeti a tots els centres on hi hagi prou professors per poder ensenyar les assignatures en català, en castellà o indistintament, sinó que diu que segons el claustre de professors i segons l'associació de pares, aquests decideixin si faran tals o tals matèries en català. Donar aquesta competència als centres quan les seves plantilles no són estables; quan no estan definides; quan l'aplicació de l'estatut dels centres docents és encara un garbuix; quan molts càrrecs són provisionals en els claustres de professors; quan les associacions de pares encara no tenen una consolidació; deixar a la bona entesa entre aquests sectors la planificació lingüística, que és quelcom molt important, és purament i simplement riure's de la gent o bé no tenir en compte totes aquestes dificultats. Però és més: a partir que transfereix això als centres, ella, com a administració educativa, se'n renta les mans per posar els mitjans que permetin que el que estableix el punt primer i segon del decret —que és la progressiva catalanització de les assignatures— es compleixi. En transferir un tema com aquest, que no té un marc jurídic adequat ni prèviament establert, es poden produir, com de fet s'han produït, enfrontaments entre pares i mestres, o entre mestres, que la Generalitat hauria d'haver estat la primera a evitar.

Foto: JOAN LACALLE

—En aquests quatre anys que es preveuen de la futura legislatura, ¿quins creus que serien els grans temes d'ensenyament que s'haurien d'abordar?

—Un primer tema fonamental és l'aprovació de l'autèntica llei marc de l'ensenyament a partir de la Constitució. Avui estem encara amb la vella llei general d'educació del franquisme. Cal fer una llei marc que reculli els principis constitucionals i permeti després el desenvolupament d'aquesta llei a les diverses comunitats autonòmiques que tinguin competències estatutàries per fer les seves pròpies lleis d'ensenyament. Segona cosa, cal fer un estatut del professorat. No podem continuar més temps amb una situació del professorat que no sabem com hi accedeix, que no sabem quins drets i quins deures té. En tercer lloc, una llei de finançament de l'educació. Nosaltres creiem que cal eliminar aquesta fórmula indiscriminada i incontrolada de repartir milers de milions a la iniciativa privada sense contrapartides i sense control. Nosaltres volem que hi hagi una llei de finançament que permeti, als centres privats que vulguin acollir-se a la xarxa pública, fer-ho, però que l'administració controli les condicions d'aquests centres i l'ús que fan dels diners, que reben. En quart lloc, caldria també anar cap a fórmules jurídiques, amb lleis que permetessin la millora de la qualitat de l'ensenyament i la unificació dels nivells: consideració de l'etapa escola bressol com una etapa educativa preferent, atenció a totes les criatures minusvàlides de tipus físic o psíquic, aplicació de la llei que existeix per a l'educació física i l'educació musical i artística a les escoles; és a dir, tot el que són avui els sectors marginals i marginats de l'educació, que és absolutament essencial que estiguin dins del nucli del que ha de ser un sistema educatiu eficaç, de qualitat, públic i gratuït, que és el que hi ha a tots els països europeus, en els quals moltes vegades ens emmirallem.

«Els temes educatius no han vist cap iniciativa des del govern de la Generalitat»

PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

PSUC, tres anys d'ajuntaments democràtics: Ripollet

Carles Ferré, alcalde de Ripollet, explica com s'ha frenat la degradació de tot un poble

"Aquests tres anys d'ajuntament democràtic, d'esquerres, han estat una experiència apassionant. Ha valgut la pena viure'ls", diu Carles Ferré, alcalde comunista de Ripollet. I afegeix tot seguit: **"Puc afirmar que el programa que va presentar el PSUC a les eleccions municipals del 1979 es compleix en els seus trets principals. I malgrat les dificultats i els entrebancs, que no han estat pocs"**. Entrebancs, cal aclarir, que en un parell d'ocasions van manifestar-se de manera d'allò més violenta: una bomba al cotxe de l'alcalde i la façana de l'ajuntament metrallada.

ÒSCAR SAHAGUN

Treball.— **Podries començar explicant això del compliment del programa electoral del 79.**

Carles Ferré.— Quan la campanya electoral de les municipals, la resta de forces polítiques qualificaven el nostre programa de massa ambiciós. Deien que no era possible portar-lo a la pràctica. Doncs bé: a mitjans d'aquest any, del 82, l'Ajuntament ja havia realitzat tots els tràmits administratius del programa. Tots els objectius d'inversió han estat assolits. No hi ha cap àmbit de la vida municipal en què no s'hagin posat les bases per a millores, renovacions, reformes, nous serveis, noves construccions. I aquests eren els grans trets del programa del PSUC. El que cal, ara, són quatre anys més de consistori d'esquerres per tal de donar la necessària continuïtat a aquestes realitzacions, per acabar-les de vestir. I jo espero i desitjo, que el pròxim Ajuntament de Ripollet tindrà un alcalde comunista.

T.— **En quines condicions vau trobar Ripollet quan us vareu fer càrrec de l'Ajuntament?**

"Ja tenim a punt el programa per governar quatre anys més"

C.F.— Mira, això era un desastre, era vergonyós. La burgesia local de Ripollet mai no s'ha preocupat de millorar la qualitat de vida del poble. És una burgesia molt recalcitrant, molt tancada en si mateixa però, això sí, amb una gran vocació especulativa. És molt diferent de la burgesia de Cerdanyola, que sap valorar el que és una zona verda, un carrer asfaltat i ben enllumenat. A Ripollet solament han estat pendents d'utilitzar l'Ajuntament de cara els seus interessos. Molts, moltíssims carrers estaven sense asfaltar, els serveis municipals abandonats, la corrupció i els favoritismes a l'ordre del dia. Però tot això, a les "forces vives", no els importava gens.

T.— **No ho heu tingut gaire fàcil...**

C.F.— No, gens. Aquest és un consistori on no hi ha separació entre càrrecs polítics, electes, i càrrecs tècnics —delegats i directors de serveis—, com passa a d'altres poblacions més grans. Per tant, l'alcalde i els regidors han hagut de complir la seva tasca polítco-administrativa i, al mateix temps, gestionar totes les qüestions tècniques de sanitat, d'urbanisme, d'ensenyament... La majoria dels regidors i jo, l'alcalde, som treballadors que provenim de la construcció i d'altres àmbits. Vam haver, doncs, d'assessorar-nos i d'esforçar-nos al màxim. El primer any de gestió gairebé ens va passar fent neteja i preparant els pressupostos. Hem treballat molt, però ho repeteixo: ha valgut la pena.

"Això que a Ripollet hi hagués un alcalde comunista alguns no s'ho podien empassar"

T.— **Podríem parlar ara de les finances dels consistori: endeutament, pressupostos i totes aquestes coses.**

C.F.— Quan vaig entrar a l'alcaldia hi havia una forta acumulació d'impagats, de diners que es devien a l'ajuntament, i que el nou equip municipal va decidir regularitzar. Vam comprendre que no ens podíem permetre el luxe d'entretenir esforços en uns deutes que no es cobrarien mai. Alguns sí que es van poder cobrar i, d'altra banda, en un any, l'Ajuntament va pagar el que devia als seus proveïdors. Ara ja estem anivellats, estem al dia.

"La nostra política d'endeutament no és desenfrenada, però d'arriscada, sí que n'és —i no podria ser d'una altra manera. Abans del 79 l'endeutament era d'un 3 per cent, una inversió nul·la i una política de recaptació d'impostos caòtica. Ara l'endeutament és al voltant del 19 per cent —no és exagerat si tenim en compte que la llei permet que s'arribi fins al 25 per cent— i la pressió fiscal municipal no sobrepassa el 10 per cent anual. No, no hem incrementat els impostos de manera desorbitada, però els hem racionalitzat, això sí. D'aquesta manera hem pogut comptar amb uns pressupostos suficients, que han passat dels 120 milions de l'any 79 als 304 milions d'enguany."

T.— **Se us han plantejat problemes de funcionariat i, concretament, de policia municipal?**

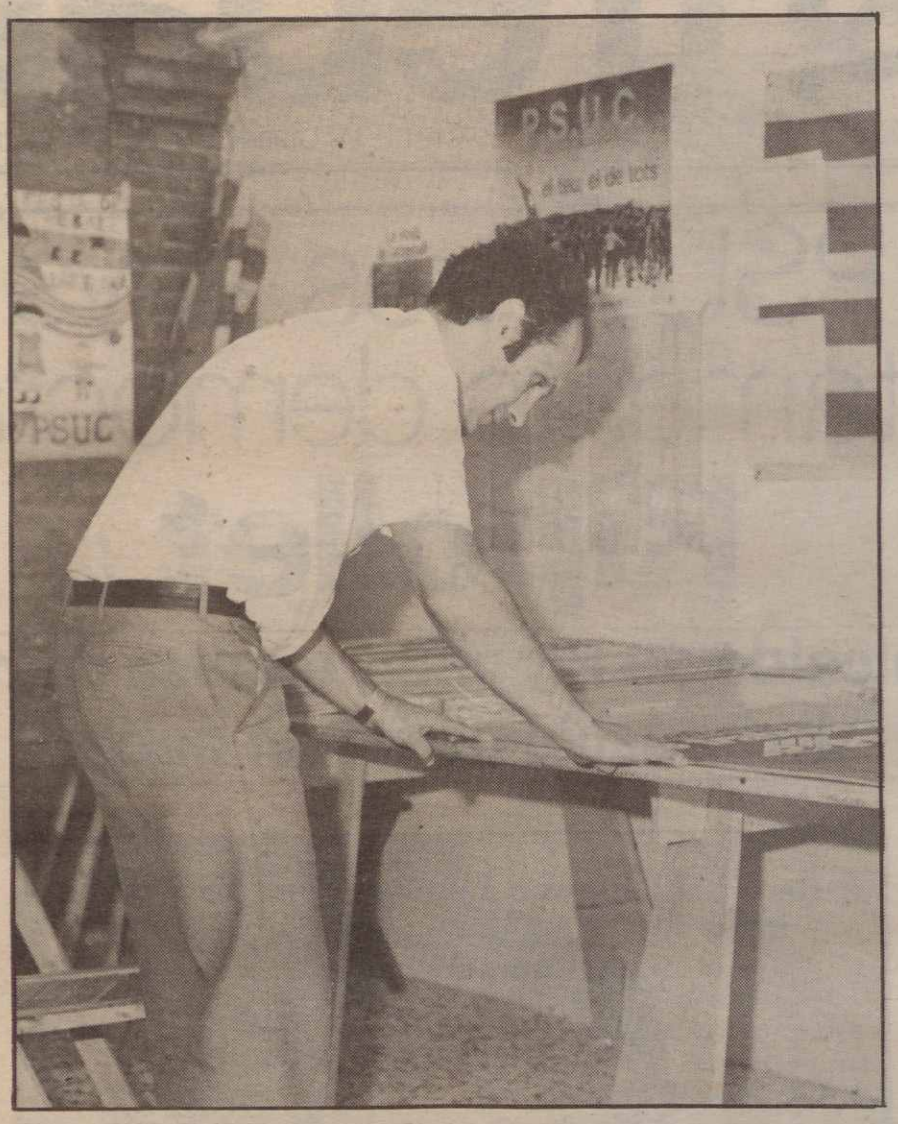
C.F.— Haig de reconèixer que, en general, els funcionaris s'han mantingut fidels i lleials a la nova autoritat democràtica que jo encapçalo. L'abril del 79, quan va entrar en funcions el consistori democràtic, els vàrem reunir i els vaig dir que no hi hauria cap caça de bruixes, però que no permetria actituds que destorbessin la gestió municipal. Ho vaig dir clar: qui estigui d'acord que s'hi quedi i, el que no, que se'n vagi.

PSUC, tres anys d'ajuntaments democràtics

"El problema de la guàrdia urbana ha estat ben diferent. Els funcionaris administratius són majoritàriament gent jove que s'ha adaptat perfectament, però els policies municipals que vam heretar tenien els cinquanta anys complerts, eren homes prou inadaptats. Vam haver de muntar cursets accelerats de formació perquè arribessin a comprendre quines son les funcions d'un policia municipal al servei del ciutadà. Després vam ampliar la plantilla amb gent més jove —dotze guàrdies més— i vam adquirir nou material: cotxes patrulla i aparells de transmissió. Amb tot i això, el problema de la guàrdia urbana encara no ha estat totalment solucionat perquè hi ha pendent una qüestió de comandament. Algun problema polític? Doncs sí, però és l'excepció que confirma la regla: un parell d'agents amb simpaties o vinculacions ultradretanes, però que no tenen més remei que servir i obeir el consistori democràtic."

T.— **Com va ser que et van posar una bomba al cotxe i van tirotejar l'ajuntament?**

C.F.— Això que a Ripollet hi hagués un alcalde comunista alguns no s'ho podien empassar, i van anar per la via ràpida: a volar-me el cotxe (feia pocs mesos que me l'havia comprat, demanant un crèdit, i encara l'estic pagant perquè les companyies asseguradores no cobreixen els atemptats polítics). I al cap de poc van venir els quinze trets contra l'ajuntament. Què hi farem! Són així de salvatges.

"Els comunistes ens hem sacrificat moltes vegades perquè es mantingués el pacte municipal d'esquerres"

T.— **Relaciones aquests atemptats amb alguna mesura concreta que hagi decretat l'alcaldia?**

C.F.— És difícil assegurar res ni fer avaluacions concretes... L'Ajuntament acabava de publicar les noves taxes de recollida d'escombraries. Abans pagava qui volia i quan volia. Pagaven els veïns que viuen als pisos, però no pas moltes botigues i moltes indústries. Tot això ho vam racionalitzar, de manera que cadascú aportés la part que li corresponia; proporcional al servei que li era prestat, és clar. Aquestes mesures no van caure gaire bé en alguns sectors que estaven acostumats a fer el que els dava la gana.

t.— **Com han estat les relacions de l'Ajuntament amb les diverses classes i estaments socials de Ripollet?**

C.F.— Bones amb tots els estaments sòcio-polítics, almenys aparentment. Amb les centrals sindicals, lògicament, hi ha hagut sempre diàleg, sempre hem intentat entendre'ns bé, deixant de banda els conflictes que han pogut haver amb sectors de l'esquerra extraparlamentària, més afeccionats a carregar-s'ho tot, sistemàticament, que no pas a presentar alternatives viables.

"Les relacions amb els botiguers i amb els industrials? Doncs, no sé pas què dir-te. Jo crec que el problema és més aviat d'ells, que no estan organitzats, la majoria. De vegades l'Ajuntament ha sentit la necessitat de discutir o de consultar amb ells possibles mesures, però ens hem trobat sense interlocutors representatius."

T.— **I les relacions amb els partits de dreta, o amb sectors socials que sí que se senten representats per aquests partits?**

C.F.— Aquest ja és un altre tema, i et diré que actualment el diàleg es gairebé nul i que el clima és d'enfrontament, especialment amb el sector vinculat a Aliança Popular. La disputa d'interessos és molt clara i tothom la sap. El març del 83 està prevista l'obertura del nou mercat municipal. Es tracta d'un pas important per a l'economia de les famílies del poble, ja que a l'antic mercat tothom es permetia posar els preus que volia, mentre que a Cerdanyola, al mercat, trobaves les mateixes viandes la meitat més barates. Doncs bé: hi ha uns onze comerciants, vinculats als sectors més reaccionaris de Ripollet, que s'aferren als seus privilegis. Es neguen a abandonar el mercat vell i establir-se al nou perquè saben que allí tot estarà molt més controlat.

T.— **Passem ara de la dreta a l'esquerra. Com ha anat el pacte municipal sorgit de les eleccions?**

C.F.— La correlació de forces al consitori després de les eleccions va quedar així: set regidors per al PSUC, set per al PSC, tres per a Participació Ciutadana —una candidatura d'esquerra extraparlamentària—, dos independents de CiU, un d'UCD i un altre vinculat a Aliança Popular. No cal dir que entre socialistes i comunistes som majoria absoluta, però hem haqut d'anar fent combinacions segons la conjuntura: de vegades hem governat amb el suport de Convergència i de vegades hem arribat a acords amb l'extrema esquerra que, per cert, va abandonar el consistori a començaments d'any tot al·legant que la lluita des de les institucions no servia de res.

T.— **I més concretament, quines han estat les relacions entre socialistes i comunistes?**

C.F.— En tot moment hem procurat, per part nostra, mantenir un bon clima d'unitat i de col·laboració. I no em sap greu confessar que, en moltes ocasions, el PSUC ha sacrificat punts del seu programa per tal de mantenir la governabilitat del consistori. La meva visió és aquesta: demostrar que és possible que socialistes i comunistes governin junts, esvair el fantasma del Front Popular.

T.— **En algun moment hi ha hagut el perill de ruptura?**

C.F.— Mira, a Ripollet, PSC i PSUC tenen el mateix nombre de regidors, les forces estan molt igualades i ningú no és pot permetre el luxe de provocar ruptures. Estem condemnats a entendre'ns. Però sí que voldria dir una cosa: l'experiència d'aquests tres anys demostra que allà on hi havia un alcalde comunista el pacte s'ha mantingut: a Ripollet, a Sabadell, a Rubí... En canvi els problemes greus han sorgit a Terrassa, a Cerdanyola. No vull generalitzar, però jo penso que els comunistes ens hem sacrificat moltes més vegades perquè es mantingués el pacte municipal d'esquerres.

T.— **Ara toca parlar de l'escissió del sector pro-soviètic.**

C.F.— Primer de tot vull recordar i deixar ben clara una qüestió: en aquests tres anys i mig de consistori democràtic no hi va haver ni una sola reunió de regidors comunistes que no comptés amb la presència del secretari polític local o del responsable de política municipal; i, a l'inrevés: no hi va haver cap reunió del comitè local del PSUC sense la presència de l'alcalde o dels regidors. I al llarg d'aquestes reunions res no feia preveure els grans escàndols que després van venir: va dimitir el responsable polític, i la majoria de membres del comitè local i de l'organització de Ripollet no es va decantar ni pel PSUC ni pel PCC. Simplement es va quedar a casa. Nosaltres ens vam trobar en una situació força delicada perquè, a més, els escindits es van endur els diners, el material i es van quedar amb els locals. Tanmateix, ara puc afirmar que el PSUC de Ripollet se n'està sortint, s'està reorganitzant.

"Estic convençut que el partit tornarà a guanyar les eleccions municipals"

T.— **En quina mesura això va afectar la correlació de forces del consistori?**

C.F.— Dels set regidors elegits per la llista del PSUC, un va expressar la seva voluntat de marxar amb el PCC. No obstant això, i per tal d'evitar situacions desagradables per a tothom, es va arribar a un acord, aprovat pel Comitè Central: aquest senyor conservaria el seu lloc al consistori a canvi de mantenir-se en el grup municipal comunista, respectant la disciplina i evitant la utilització del seu càrrec per fer política d'un altre partit. L'acord s'ha mantingut fins ara. I dic fins ara perquè aquest senyor ha començat a trencar el pacte.

T.— **En quina mesura pot repercutir, a Ripollet, la presència del PCC a les eleccions?**

C.F.— Es possible i fins i tot previsible que el PSUC de Ripollet tingui menys vots a les pròximes eleccions, però més aviat per culpa de l'abstenció que no pas d'altres factors. El problema del PCC és que no pot presentar una oferta gaire diferent de la nostra. El màxim objectiu a què poden aspirar és aquest: crear divisió i confusió.

T.— **Existeix, doncs, la possibilitat que el PSUC torni a ocupar l'alcaldia per a quatre anys més?**

C.F.— Jo crec, n'estic convençut, que el partit tornarà a guanyar les eleccions municipals. De fet, ja elaborem el programa per al pròxim mandat. Aquests quatre anys d'honradesa i de neteja necessiten una continuïtat. Des del 79 hem realitzat els grans trets del nostre programa, hem posat les bases d'una nova política en tots els àmbits de la vida municipal. Ara toca arrodonir tot això: construir l'ambulatori, l'institut, el polisportiu... i, sobretot, donar continguts socials, polítics i culturals als diversos àmbits associatius, però no pas amb l'objectiu de supeditar-nos als dictats municipals, sinó tot el contrari: jo crec que la Casa de Cultura, el Casal dels Vells o les associacions de veïns han de generar vida pròpia, han de proposar i realitzar les seves pròpies iniciatives.

T.— **Per acabar, creus que el PSUC de Ripollet s'ha de fer alguna autocrítica?**

C.F.— Sí, i tant. Potser no hem sabut trobar el camí per aconseguir que els veïns participessin més en la vida municipal. Han mancat estímuls i motivacions. Però aquesta experiència la tenim molt en compte de cara als pròxims quatre anys.

PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

SUPLEMENTO EN CASTELLANO

EDITORIAL

Unidad de izquierdas

JORDI SOLÉ TURA

En estas elecciones ya hay unos resultados seguros adelantados.

El primero es que la UCD no las ganará, como ganó las de 1977 y 1979.

El segundo es que la derecha, agrupada en torno a Fraga Iribarne, todavía no está en condiciones de ganar y, por tanto, aprovecha estas elecciones para preparar las próximas.

Para la derecha, preparar las próximas significa recoger ahora el máximo número de votos, mantener la fragmentación del centro y dividir a la izquierda.

La derecha sabe que, una vez destruido el centro, si ahora puede conseguir pronto la destrucción de un gobierno de izquierda ya no quedará ninguna otra alternativa que Fraga. Y esto es lo que se propone.

De estas elecciones puede salir, por primera vez, una mayoría de izquierda. Pero no existirá esa mayoría si la izquierda se divide, si los socialistas se van por un lado y los comunistas por otro. Sin la unidad de las fuerzas de izquierda, sin la unidad de los trabajadores, no puede existir la mayoría política y social necesaria para iniciar y continuar los cambios que la nueva mayoría del pueblo exige y espera. Si el nuevo gobierno no tiene el apoyo activo de los trabajadores y de los sectores populares, si no tiene detrás una sólida mayoría en el Parlamento y en los ayuntamientos, en las fábricas y en todas las organizaciones sociales, no tendrá la fuerza necesaria para hacer ningún tipo de cambio ni para vencer las resistencias que encontrará.

¿Habrá, pues, una auténtica mayoría de las fuerzas de izquierda?

Para nosotros esta mayoría no puede existir si un partido pretende gobernar solo o representar solo a toda la izquierda, como parece que lo pretenden los socialistas.

Tampoco existirá esa mayoría si al día siguiente de las elecciones se ponen de acuerdo con partidos de centro o de derecha y quieren marginar a los comunistas. ¿O es que en Catalunya, por ejemplo, una mayoría para el cambio sería un acuerdo de gobierno entre los socialistas y Convergència, con el PSUC en la oposición? ¿Quién entendería esto? ¿Con qué fuerza contaría un gobierno así entre los trabajadores?

Durante la campaña electoral, ningún partido ha dicho qué hará al día siguiente de las elecciones, excepción hecha del PSUC. Ningún partido ha mencionado con quién se aliará. Por tanto, los electores no saben hoy si su voto servirá para que se forme una mayoría u otra.

Ahora que tanto se habla del voto útil, hay que decir y repetir muy alto que el voto comunista, el voto al PSUC, es el único que se sabe claramente para que servirá.

Los votos y los diputados del PSUC servirán para construir la unidad de las fuerzas de la izquierda, para crear las únicas condiciones que pueden hacer posible el cambio.

Por eso decimos que en Catalunya, a la izquierda, el PSUC. Y por eso decimos también que el único voto auténticamente útil es el voto al PSUC.

Foto: JOAN LACALLE

La enseñanza, poco protagonista

Entrevista con Eulalia Vintró

JOAN SANJUAN

—Sólo tú y Anna Balletbò, una de la lista del PSUC y otra en la lista socialista, tenéis posibilidades reales de salir elegidas diputadas. ¿Cómo ves la ausencia de mujeres en las candidaturas de los distintos partidos?

—Esta vez seguro que perderemos una representante femenina en el Congreso, y además de temas educativos, que era Maria Rubies, que hasta ahora representaba a Convergència por Lleida. Eso demuestra que se adelanta muy poco en aquello que tantas veces decimos que nos preocupa: el papel y la presencia de la mujer en el desarrollo de la vida democrática, en este caso de la vida parlamentaria. Lamentablemente comprobamos una vez más, al ver las listas electorales, que normalmente no se pasa de los buenos deseos y que los únicos que todavía intentan traducir esos buenos deseos en realidades son los dos partidos de izquierdas. En cambio los partidos de derechas, que antes habían tenido una determinada representación femenina, en las futuras Cortes ya no la tendrán.

La enseñanza ha sido muchas veces la protagonista de las anteriores Cortes. ¿Qué frustraciones has vivido tú, como diputada, qué cosas crees que deberían haber sido y no han sido en relación con los grandes temas de la enseñanza?

—Dices que la enseñanza ha sido protagonista muchas veces. Yo te contestaría que mi primera frustración es que la enseñanza ha sido poco protagonista. Haciendo un balance de toda esta legislatura podemos decir que la enseñanza ha sido una gran ausente. Y no porque no haya habido momentos en los que se ha hablado de ella; en efecto, de dos leyes se ha hablado mucho: la del estatuto de centros docentes —única que fue aprobada— y la de autonomía universitaria, que después de discutirla durante tres años desapareció del Congreso por voluntad de UCD. Pienso que la enseñanza ha sido muy marginada.

"Y lo ha sido porque el Congreso hasta ahora ha tenido una mayoría social de derechas, porque los votos de UCD, Alianza, Convergència y el PNV sumados, que representan a la derecha de este país, no tenían ninguna voluntad de introducir los cambios que la enseñanza española y catalana necesita. Visto el deterioro de la convivencia que se produjo a raíz de la discusión del estatuto de centros docentes impuesto por la derecha contra los votos y los argumentos de la izquierda —y no sólo de la izquierda, sino de amplísimos sectores sociales vinculados a la enseñanza, como las asociaciones de padres, organizaciones sindicales, claustros de centros, que manifestaban su desacuerdo con ese texto legal—, provocaron que a partir de entonces no se haya hecho ninguna ley educativa. Por eso mi primera frustración es la falta de protagonismo de la educación. La segunda es haber intervenido muchas veces en cuestiones de los presupuestos generales del Estado pidiendo un incremento de la participación de los presupuestos educativos, haciendo

interpelaciones, presentando mociones para la educación permanente de adultos, para mejorar la formación profesional, para equiparar los cuerpos de estos sectores al de la enseñanza media, y encontrarme con que prácticamente todo el mundo me decía que tenía razón, que mis planteamientos eran correctos, que estaban perfectamente justificados —eso me lo decían en privado, por los pasillos— y, en el momento de votar, ver como seguían las consignas de cada uno de sus grupos, de los grupos de derechas, y votaban en contra de nuestras propuestas. Eso me produjo un desengaño por el hecho de que me daban la razón pero que luego no se aprobaba, y al mismo tiempo me llevaba una cierta satisfacción porque los planteamientos que los comunistas hemos hecho en materia educativa son unos planteamientos coherentes que incluso la derecha reconoce que están bien orientados, aunque después, por conveniencias partidistas, no se hayan aplicado."

—Dentro de la enseñanza hay grupos de presión con una gran incidencia que podría explicar el que por un lado te den la razón y por el otro te la quiten. En estas elecciones vemos que se ha establecido una dicotomía entre escuela pública y escuela privada, y que en todo ello los grupos de presión están jugando muy fuerte.

—En efecto, los grupos organizados de presión en el sector de la enseñanza existen de una forma clara. En primer lugar tenemos la Confederación de Centros de Escuelas Privadas, dirigida por un agustino, el padre Martínez Fuertes. Su brazo asociativo de padres es la Confederación Católica de Padres, presidida por Carmen Alvear. Planeando sobre todo eso tenemos a la propia Conferencia Episcopal, que juega de forma inteligente a no dar la cara directamente para que los planteamientos más agresivos los haga el padre Marínez Fuertes o la señora Alvear, y entonces poder decir que la Iglesia institucional no se siente comprometida con los planteamientos de este señor y de esta señora, pero no es menos cierto que la Iglesia institucional nunca ha desmentido los planteamientos de este señor y de esta señora. En la medida en que la Iglesia institucional no los desmiente y que ambos se reclaman de la Iglesia católica, si ésta quisiera distanciarse de ellos sería preciso que, cuando estas personas se excedieran en su interpretación de la doctrina católica, la Iglesia institucional hiciera la puntualización que hasta ahora no ha hecho.

"Esos grupos, sobre todo los confesionales, pretenden conservar la situación de privilegio que han disfrutado a lo largo de cuarenta años: privilegio de índole económica, pero cada vez más también de índole ideológica. Esa situación de privilegio les permite organizar la docencia según sus criterios, sin que exista ninguna posibilidad de contestación de la orientación que se da en esos centros. Los centros que tienen una concepción meramente industrial de la educación, entendida ésta como negocio, que también están vinculados a confederaciones empresariales, quieren seguir manteniendo sus escuelas privadas como un negocio lucrativo, independientemente de la ideología que transmiten. Hasta ahora esto lo tenían perfectamente garantizado, porque había una deficiencia de puestos escolares públicos, pero en el momento posterior a las elecciones del 77, con la firma de los pactos de la Moncloa, la izquierda consiguió el compromiso, cumplido más tarde, de obtener un millón de puestos escolares. Cuando ese sector vio que, al lado de sus escuelas privadas, se construía un grupo escolar de EGB en condiciones, bien montado, con patios y laboratorios, y que la enseñanza que se daba no tenía nada que envidiar, sino todo lo contrario a la de la escuela privada, y que los padres llevaban a sus hijos a la escuela pública de al lado, se alarmaron y dijeron que basta de construir escuelas públicas: detengamos la ola de expansión del sector público porque, si el sector público se expande y tiene calidad, se nos ha acabado el negocio económico e ideológico. Y ésta es la línea divisoria se disfracen como se disfracen a la hora de plantearlo. Hoy se está librando una batalla que se esconde bajo el nombre de la libertad de enseñanza, bajo la propaganda del derecho de los padres a escoger el tipo de educación que quieren para sus hijos. Nosotros no negamos la libertad de enseñanza; hemos sido los primeros en defenderla cuando aquellos que ahora se acuerdan de ella vivían muy bien bajo la opresión del franquismo y no hablaban de ningún tipo de libertades, y defendemos los derechos de los padres a escoger el tipo de educación de los hijos, pero vamos más allá de la simple elección por parte de los padres: defendemos el derecho de los padres a participar dentro de la escuela en la orientación que se da a la educación de los hijos. Si un padre escoge una escuela privada, el amo de esa escuela, sin consultar al padre hace lo que quiere dentro y fuera de ella, y puede cambiar de amo y el nuevo amo cambiar la orientación sin que el padre pueda hacer nada. Nosotros no queremos que los padres puedan elegir escuelas como productos de supermercado, queremos que los padres entren en la escuela, participen con los maestros, con los demás padres y los alumnos en la orientación de la escuela, en un único ideario que defendemos: el ideario de los valores constitucionales, el ideario de los valores de la democracia."

«Los grupos confesionales pretenden conservar la situación de privilegio que han tenido a lo largo de cuarenta años»

—Hablemos ahora del papel jugado por el gobierno autonómico y por el Parlament en relación a la enseñanza. ¿Hasta qué punto la Generalitat ha suplido las carencias que hay a nivel de Estado?

—El presidente Pujol, en su discurso de investidura prometió la presentación al Parlament de una ley de enseñanza. Como tantas otras promesas del presidente Pujol, ésta tampoco se ha cumplido. A mí no me extraña que el gobierno de la Generalitat no haya cumplido su promesa, porque ha aceptado las transferencias que le ha dado Madrid y ni tan siquiera ha presionado como podía haberlo hecho, pues por algo dan sus votos al gobierno de la UCD para después obtener —dicen— contrapartidas para Catalunya. Existe un tema clave en el que la Generalitat no ha presionado y es en las trasferencias de las universidades. Seguimos hoy con las universidades que dependen de Madrid. La universidad es importante, no sólo por sí misma, sino porque en ella están las escuelas de formación de maestros, y difícilmente podremos introducir un nuevo sistema educativo en Catalunya si no tenemos posibilidades para incidir en estas escuelas. En los sectores que le han sido transferidos, la Generalitat se ha limitado a hacer de gestor, a recoger las cuotas de maestros que les daban y repartirlos, coger el dinero y repartirlo, pero no ha habido ningún tipo de iniciativa, como decir "vayamos a dar prioridad al sector de enseñanza permanente de adultos", o " vayamos a prestar una atención preferente a las deficiencias psíquicas y físicas", o "vayamos a promover la construcción de centros en determinados sectores". No existe nada más que una administración descentralizada, en modo alguno una capacidad y una voluntad autonómica. El Estado se reserva competencias mínimas, con respecto a los títulos y poca cosa más, y nada impide que la Generalitat, el Parlament, redacte su propia ley. Es evidente que si Convergència no la quiere, esta ley no se aprobará. Lo hemos visto con la ley de normalización lingüística que, cuando todos los grupos estaban de acuerdo, Convergència la ha frenado. Desde Catalunya el cambio de competencias no ha significado ningún tipo de transformación del sistema educativo. El Parlament sólo ha escuchado mociones, proposiciones no de ley, preguntas o interpelaciones de la izquierda, pero los temas educativos no han conocido ninguna iniciativa que haya partido del gobierno de la Generalitat.

—En las escuelas del cinturón de Barcelona, al inicio de curso se han producido, a nivel de claustro de maestros y de padres, fricciones muy fuertes al querer poner en práctica el decreto de la Generalitat sobre la normalización lingüística...

—Este es uno de los ejemplos de una mala labor del gobierno de la Generalitat. Éste ha pensado: "como no hay ley de normalización lingüística, demos un paso adelante en la normalización del catalán en la escuela en relación al decreto de hace tres años y hagamos uno nuevo". Lo primero que hay que decir es que si no tenemos aún la ley la culpa es de Convergència. Al no llegar este proceso de normalización a través de una ley del Parlament, Convergència elabora un decreto con fecha 10 de agosto. Volvemos a la vieja práctica vituperada por todos los demócratas y por todos los maestros de promulgar leyes en agosto, cuando ni maestros ni padres están en las escuelas. El orden de desarrollo de este decreto sale el primero de septiembre, cuando hay todo el desbarajuste en los centros por el inicio de curso. Dicho decreto, que ha sido muy criticado —pienso que con justicia—, para mí tiene dos defectos de fondo. El primero, que la Generalitat no asume sus responsabilidades como administración educativa para hacer posible que lo que el decreto prevé se lleve a cabo, es decir dejar la responsabilidad de la organización de la catalanización o no de las asignaturas de los centros, no a una planificación por parte de la administración que permita a todos los centros, donde haya el número suficiente de profesores para poder enseñar las asignaturas en catalán, en castellano o indistintamente, sino que dice que según el claustro de profesores y según la asociación de padres, éstos deciden si harán tales o cuáles materias en catalán. Dar esta competencia a los centros cuando sus plantillas no son estables; cuando la aplicación del estatuto de centros docentes es todavía un revoltijo; cuando muchos cargos son provisionales en los claustros de profesores; cuando las asociaciones de padres aún no están consolidadas, dejar al buen entendimiento entre estos sectores la planificación lingüística, que es algo muy importane, es pura y simplemente reírse de la gente o bien no tener en cuenta todas esas dificultades. Pero es más: a partir de que lo transfiere a los centros, ella, como administración educativa, se lava las manos en cuanto a poner los medios que permitan que lo que establece el punto primero y segundo del decreto —que es la progresiva catalanización de las asignaturas— se cumpla. Al transferir un tema como éste, que no tiene un marco jurídico adecuado ni previamente establecido, se pueden producir, como de hecho han ocurrido, enfrentamientos entre padres y maestros, o entre maestros, que la Generalitat tenía que haber sido la primera en evitar.

«Si no tenemos aún la ley de normalización lingüística es por culpa de Convergència»

—En estos cuatro años que se prevén de futura legislatura, ¿cuáles crees que serían los grandes temas de enseñanza que deberían abordarse?

—Un primer tema fundamental es la aprobación de la auténtica ley marco de la enseñanza a partir de la Constitución. Hoy estamos todavía con la vieja ley general de educación del franquismo. Hay que hacer una ley marco que recoja los principios constitucionales y permita luego el desarrollo de esta ley en las diferentes comunidades autonómicas que tengan competencias estatutarias para hacer sus propias leyes de enseñanza. En segundo lugar hay que hacer también un estatuto del profesorado. No podemos seguir más tiempo en una situación del profesorado que no sabemos cómo accede, que no sabemos qué derechos y qué deberes tiene. En tercer lugar, una ley de financiación de la educación. Nosotros creemos que hay que eliminar esta fórmula indiscriminada e incontrolada de repartir miles de millones a la iniciativa privada sin contrapartidas y sin control. Queremos que haya una ley de financiación que permita a los centros privados que quieran acogerse a la red pública hacerlo, pero que la administración controle las condiciones de esos centros y el uso que hacen del dinero que reciben. En cuarto lugar sería necesario también ir hacia fórmulas jurídicas, con leyes que permitieran la mejora de la calidad de la enseñanza y la unificación de los niveles: consideración de la etapa *escola bressol* como una etapa educativa, consideración de la educación permanente de adultos como una etapa educativa preferente, atención a todos los niños minusválidos de tipo físico o psíquico, aplicación de la ley que existe para la educación física y la educación musical y artística en las escuelas; es decir, todo lo que son hoy los sectores marginales y marginados de la educación, que es absolutamente esencial que se integren en el núcleo de lo que ha de ser un sistema educativo eficaz, de calidad, público y gratuito, que es lo que existe en todos los países europeos, a los que muchas veces queremos emular.

La economía española a la hora de las elecciones

Una situación que puede dificultar la tarea del nuevo gobierno

La situación de la coyuntura econòmica de España en el umbral de las elecciones no es nada hàlagüeña, sobre todo si se tiene en cuenta el crecimiento del paro, la no contención de la inflación, las débiles perspectivas sobre el crecimiento global de la economía para 1982 (cifrado en cerca del 1 por ciento, antes de que el presidente Calvo Sotelo hiciera el anuncio de convocatoria de elecciones generales), el descenso de las reservas de oro y divisas en un 14 por ciento durante los primeros siete meses del año y el incremento del déficit presupuestario, que a finales de julio casi había alcanzado la cifra global consignada para todo el ejercicio de 1982. A todo ello hay que añadir el contexto internacional, en el que los expertos profetizan que el año próximo los países industrializados registrarán un retroceso en el crecimiento económico general y un aumento del paro. Huelga decir que estas perspectivas, al menos a corto plazo, dificultarán todavía más la tarea del nuevo gobierno que surja de las elecciones del próximo 28 de octubre.

ENRIC CERDÀ

Habrá que tener en cuenta también que la economía norteamericana ha entrado en un proceso de retroceso general, con una tasa de paro del 10 por ciento y una previsión de variación en un –0,7 por ciento del Producto Nacional Bruto en términos reales para 1982. Además, y en contra de lo que cree el señor Fraga, una vez vista la liquidación presupuestaria de 1981, el presidente Reagan se ha visto obligado a imponer una subida de impuestos programada en tres años de un volumen que no tiene precedentes en EEUU.

La realidad ha demostrado que una reducción de la carga fiscal no ha conseguido aumentar los ingresos fiscales (se suponía que se estimularían las actividades económicas), sino que los ha disminuido. En la situación de crisis económica en la que vivimos, la disminución de los costos fiscales por el lado de la oferta es incapaz, y así lo demuestra la práctica de los Estados Unidos, de contribuir a reanimar la economía.

Pero en España, algunas de las macromagnitudes más significativas del comportamiento económico se agudizan. Así, si al finalizar el primer semestre del año las tasas de desempleo eran del 12,8 por ciento en el Reino Unido y en Bélgica, del 6,5 por ciento en la República Federal de Alemania, del 8,5 por ciento en Francia (que tampoco es una tasa tan elevada como dicen los políticos españoles de derecha) o del 10,2 por ciento en Italia; en España, a la altura del segundo trimestre de este año, la encuesta de población activa del INEM ha dado como resultado 2.038.500 personas sin trabajo, lo que supone una tasa de desempleo del 15,7 por ciento de la población activa. Es cierto que desde el mes de marzo el paro no se acrecienta, pero no es menos cierto que tampoco lo hace de forma tranquilizadora. ¿Se ha logrado un punto máximo dentro de la curva? Aquí no hay tendencia que valga: o el nuevo gobierno emprende una acción decidida para crear, de forma indirecta o inducida, nuevos puestos de trabajo, o la sociedad española, que ya ha superado la barrera de los dos millones de parados, entrará –si es que aún no lo ha hecho– en un proceso de degradación de consecuencias imprevisibles. Por otra parte, todo el mundo sabe que el paro provoca fenómenos de insolidaridad dentro de la propia clase obrera, lo que aún empeora las perspectivas de luchar, desde una plataforma lúcida y eficaz, contra los principales efectos negativos de la crisis.

El otro gran problema que ha de afrontar la economía española, y que no ha mejorado sustancialmente en los últimos años, es el de la inflación. El mero examen del comportamiento del índice de precios durante la última década da la dimensión de la gravedad del fenómeno. Desde 1968 a 1981 los precios se han multiplicado por cinco.

Para 1982, pese a la contención del mes de agosto, se espera una tasa de incremento de los precios al consumo superior al 15 por ciento, si no próxima al 16, y así la inflación no mejorará, sino que, al contrario, se invertirá la tendencia de desaceleración iniciada en 1978.

Detrás de esta situación de la economía española, si escarbamos, descubriremos un capitalismo español muy dividido. Dividido entre intereses diversos y contrapuestos: un capitalismo español autóctono e industrialista; un capitalismo pequeño y mediano; los intereses de los capitalistas foráneos; los sectores más especulativos, favorecidos duante el franquismo y que hoy se resisten a asumir el sistema democrático... El resultado de esta lucha entre sectores diversos, que de forma no homogénea apoyan a AP, en Catalunya a CiU, a lo que queda de UCD, al CDS, y, quizá, mira por donde, algunos piensan que también al PSOE, es que no ha habido una identificación de los principales de esos grupos capitalistas con el partido que estaba en el gobierno. El PSOE, entreviendo que puede llegar al poder, se ha moderado a marchas forzadas y está intentando, en el fondo, apoyarse en ciertos sectores del capitalismo español. Claro está, para esto ha debido renunciar a sus objetivos socialistas. Ante este languidecer socialista, el refuerzo del voto comunista puede representar la única posibilidad de garantizar que la política económica que lleve a cabo un hipotético gobierno denominado de izquierdas tenga unos contenidos que defiendan mejor, de forma real y efectiva, los intereses de las clases populares y trabajadoras y, con ellos, los intereses generales de la sociedad.

Los demás programas económicos

ANTONI MONTSERRAT

En los actos de debate sobre política económica puede verse claramente que existen dos posturas políticas en la derecha: una abiertamente conservadora y contemporizadora con el franquismo residual y otra más democrática. Pero en el momento de los programas estrictamente económicos, esas diferencias disminuyen sustancialmente. Sólo Alianza Popular, ausente hasta ahora de importantes responsabilidades de gobierno, se permite más demagogia: por ejemplo cuando promete una importante política asistencial para parados y una rebaja de impuestos que sólo en el Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas superaría la disminución de ingresos por valor de doscientos cincuenta mil millones de pesetas. Pero todo el mundo sabe que esta parte asistencial es la que menos cumpliría AP, cuyos hombres –como Licinio de la Fuente y otros– tan poco claro lo tuvieron cuando mandaban.

Los partidos de derecha desde el punto de vista del programa económico son –además de AP– UCD, CDS, CiU y ERC. Tienen grandes coincidencias en sus exposiciones, que pasan por la actitud que mantienen ante el sector público y su déficit, por el mantenimiento del impuesto de la renta en una situación similar a la actual y por su visión de clase ante los problemas del paro, flexibilización de plantillas... Es significativa de esta política de derechas la actitud de ERC en los temas laborales y en la demanda de dar marcha atrás a la reforma fiscal, favoreciendo a la imposición indirecta, regresiva ante la directa, más progresiva. Cuando aparecen objetivos contradictorios en un proyecto programático hay que establecer una escala de prioridades que permita rechazar aquellos objetivos que en realidad suponen incoherencia o pura actuación de cara a la galería. Si vamos a lo esencial, los cinco programas de los partidos de derecha coinciden muy ampliamente. Otra cosa es cómo los presentan ante el electorado. Me temo, además, que, según ante qué auditorio, partidos como ERC o CiU intentarán remarcar los aspectos de la lucha contra el paro, que son contradictorios con su visión de la empresa privada. También aparecen contradicciones entre la exigencia de reforma de la administración y la práctica política en las Cortes cotra el establecimiento de auténticas incompatibilidades por parte de AP i UCD.

_ELECCIONES-82

Valoración del programa del PSOE

La valoración global que puede hacerse sobre la parte económico-social del programa electoral del PSOE es que tiene como objetivos la mejora, racionalización, modernización y transparencia de lo actualmente existente.

Puede decirse que este programa electoral expresa una filosofía diferente del nuestro.

Así, junto a propuestas concretas para hacer frente a los problemas y situaciones más graves, fruto de la crisis, y en las que existen numerosas coincidencias entre ambos programas, el del PSOE no plantea medidas que conlleven una reorientación en profundidad del proceso económico e industrial. En cambio, los comunistas concretamos más claramente los objetivos y los instrumentos.

Entendemos que ésta es la principal diferencia de fondo, porque la creación de puestos de trabajo, la reindustrialización, el papel del sector público, la política monetaria y financiera... en nuestro programa electoral están vinculados a las nacionalizaciones en el sector energético y a las medidas propuestas para llevar a la práctica aquellos objetivos y, al mismo tiempo, sentar las bases de un desarrollo no monopolista, de más profundas transformaciones.

El programa del PSOE, en cambio, no contempla esos objetivos: sólo unas tímidas medidas que pueden significar la nacionalización no declarada de CAMPSA y la red de alta tensión, pero todo el programa rezuma el mantenimiento del papel actual de la banca, de la empresa privada y, en gran medida, del carácter subsidiario de la pública.

Veamos en concreto algunos de los puntos donde se expresan diferencias entre los programas, siempre comparando el del PSOE con el del PCE.

EMPLEO

PSOE: Creación de ochocientos mil puestos de trabajo.

PCE: Creación de un millón de puestos de trabajo.

Para crearlos, el PSOE habla de la redistribución de puestos de trabajo por medio de jubilaciones, ampliación de la escolarización y disminución de la jornada.

También habla de la creación de un fondo de acción coyuntural que no cuantifica.

SALARIOS

El PSOE plantea el mantenimiento del poder adquisitivo sobre la base del IPC previsto para el año siguiente a la negociación.

Nosotros hemos venido defendiendo, excepto en los pactos de la Moncloa y en el ANE, que los aumentos salariales deberían concretarse sobre el IPC del año inmediatamente anterior.

CONTRATACIÓN TEMPORAL

El PSOE la admite.

Nosotros admitimos la contratación a tiempo parcial, pero no la temporal.

ENERGÍA

Además del ahorro y la diversificación de las fuentes, el PSOE plantea lo siguiente:

—Utilización de la energía nuclear al mínimo imprescindible y con las máximas garantías de seguridad.

—Transferir CAMPSA a una empresa con capital público mayoritario.

—Conexión con la red europea de gas natural (gaseoducto siberiano).

—Nacionalización de la red eléctrica de alta tensión, seguramente sólo con carácter temporal, para devolverla luego a la iniciativa privada.

Nosotros proponemos, además de nuestras conocidas posiciones sobre la energía nuclear, la nacionalización de las industrias energéticas, sobre todo las eléctricas.

INVESTIGACIÓN

El PSOE propone duplicar en cuatro años los gastos en investigación respecto al PIB. Eso supondría pasar del 0,4 al 0,8 por ciento del PIB.

Nosotros proponemos pasar del 0,4 al 1,5 por ciento del PIB. O sea multiplicarlo por cuatro, vinculando además la universidad y toda la enseñanza a la respuesta al reto tecnológico que tiene la industria española y nuestra población activa.

EMPRESA PÚBLICA

El PSOE plantea la racionalización de la empresa pública, pero sin hablar de su estatuto ni del papel que debe jugar, un papel importante, activo y no subsidiario respecto a la privada en la programación económica y el desarrollo industrial. El PSOE acepta, en definitiva, los argumentos liberales contra la extensión del sector público industrial.

Resaltamos el contraste con nuestro planteamiento, basado en el estatuto de la empresa pública, para que ésta sea eficaz, bien gestionada, con participación sindical y de las comunidades autónomas.

POLÍTICA DE PRECIOS

El PSOE dice que hay que evitar una intervención y control directo sobre los precios, excepto algunos casos de los servicios públicos.

Nosotros planteamos una política de contención de los precios.

POLÍTICA MONETARIA Y FINANCIERA

El programa electoral del PSOE habla de "se procurará", de "corregir defectos", en el momento de definir objetivos.

Basa su propuesta en la capacidad de persuasión que pueda tener hacia los sectores financieros y bancarios.

Esto contrasta con las medidas de control, de creación de una banca comercial pública, y con todas las que proponemos nosotros y que no excluyen las nacionalizaciones. No dispone, frente a los programas del PCE y del PSUC, de una respuesta coherente a la crisis bancaria a través de la idea de banca comercial pública. Creemos que nuestras propuestas sobre las cajas de ahorros, sobre sociedades de garantía recíproca y sobre mecanismos de ayuda a las PYME son más detallados y coherentes.

SECTOR EXTERIOR

El PSOE plantea la continuidad del proceso de internacionalización de la economía española con una cierta racionalización pero con formas completamente acríticas hacia la acción de las multinacionales y la banca extranjera en nuestro país. Nosotros, además, planteamos que sin una política exterior independiente no se puede tener una política económica exterior independiente y damos prioridad a la salida de la OTAN también por motivos económicos. Sobre el Mercado Común, es conocida nuestra discrepancia con la actual forma de llevar las negociaciones.

POLÍTICA FISCAL

El PSOE plantea la lucha contra el fraude, la aplicación del IVA, una mayor progresividad en las tarifas, regulación de los mínimos por declarar. Nosotros, además, planteamos el aumento de la presión fiscal en primer lugar, la aprobación de la ley que regule el impuesto sobre el patrimonio y sucesiones, un abanico más justo para el IVA, un freno a la imposición indirecta según el crecimiento de la directa.

POLÍTICA SINDICAL

Entre los dos programas hay una serie de coincidencias para reforzar los derechos y la acción sindicales; las diferencias son:

El PSOE plantea la regulación del derecho de huelga, a lo que nos oponemos y que, en cualquier caso, creemos que debería ser iniciativa de los sindicatos.

El PSOE refuerza más el papel de los sindicatos en la empresa, cosa positiva, pero deja en un segundo plano a los comités de empresa.

PROTECCIÓN A LOS PARADOS

El PSOE plantea una duración del seguro de paro entre seis y veinticuatro meses. Nosotros planteamos doce, prorrogables a veinticuatro.

Plantea también un nuevo nivel asistencial para parados con cargas familiares y parados que hayan agotado el periodo del seguro.

Nuestro programa plantea más iniciativas y más concretas en el conjunto de este punto.

***

El programa del PSOE, que parte de la exigencia de que el sistema actual funcione, viene a reconocer, pues, que el actual sistema no está tocado por desequilibrios y tensiones insalvables. Como máximo, quiere volver a su lugar aquello que se haya salido de madre. Los comunistas creemos que es necesario otro camino y que esto debe decirse. Y que muchas propuestas de detalle en las que coincidimos con los socialistas, para que puedan aplicarse, es necesario que la población vea que son un cambio real, razonable y posible si el conjunto de las fuerzas sociales interesadas así lo entienden. No se puede gobernar al servicio de la izquierda sin el apoyo de la izquierda, de toda la izquierda. No se puede avanzar en la transformación de la sociedad aceptando los argumentos del enemigo sobre el freno a la expansión del sector nacionalizado.

Los comunistas no podemos aceptar que el sector público sea una mala solución, pues somos partidarios del socialismo que está basado en la propiedad colectiva de los medios de producción. Otra cosa es el despilfarro de recursos y la corrupción de empresas públicas mal orientadas. Tampoco podemos aceptar el argumento de que una estructura política demasiado grande es incontrolable. Unión de Explosivos Río Tinto ha sufrido pérdidas de cien mil millones siendo privada. La Standard Oil representa una fuerza económica mayor, no ya que el sector público español, sino que toda la economía española. Ahora bien, nosotros, ahora y aquí, no hacemos de las nacionalizaciones ni un dogma ni un tabú. Creemos que se deben hacer las convenientes, decirlo por su nombre y luchar para que se hagan. En concreto la energía básica y, si se hace imprescindible, la banca. Nuestros objetivos son, pues, más claros, y exigen de la participación para que puedan lograrse.

No se puede hacer demagogia a base de no explicar de dónde saldrán los recursos financieros para enfrentarse a la lucha contra la crisis. El PCE y el PSUC explican abiertamente la necesidad de aumentar la presión fiscal.

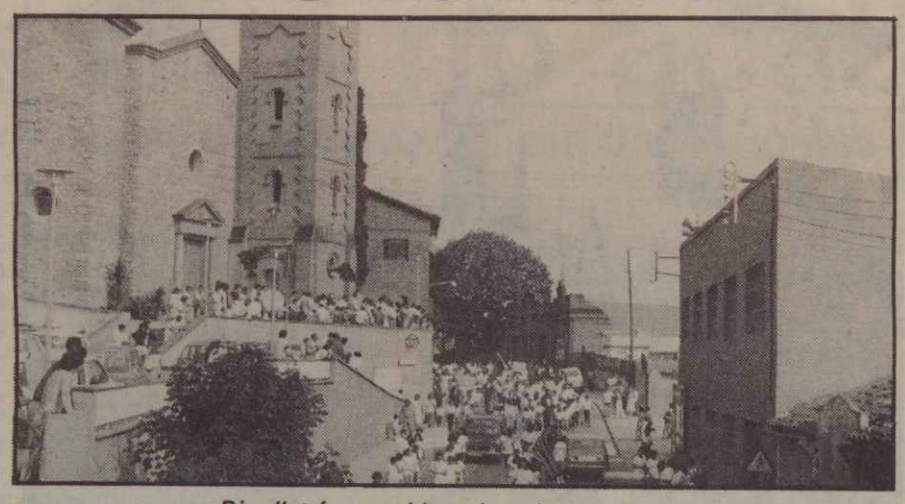
Ésta es la segunda gran diferencia respecto del programa socialista. Los instrumentos de política económica que consideramos necesarios el PCE y el PSUC no están escondidos por criterios electorales, y no ocultamos que, si bien nuestro programa se basa en las necesidades, tiene una ambición de cambio, de búsqueda de nuevos equilibrios de la economía española, en lugar del simple restablecimiento del funcionamiento de lo que ya había.

A.M.

PSUC, tres anys d'ajuntaments democràtics

Un poble tocat per la «loteria»

Situat al marge esquerre del riu Ripoll, poc abans de la seva confluència amb el Besòs, Ripollet és un dels pobles del Vallès Occidental que més ha notat els efectes de l'irracional creixement que han patit les comarques barcelonines al llarg dels últims vint anys: ha passat dels 5.200 habitants el 1960 als 26.000 que dóna l'últim cens oficial.

Ripollet és un poble amb molta immigració

Amb tot i això, s'observa que Ripollet ha començat a perdre habitants com a conseqüència de la crisi econòmica. Ha influït força, d'altra banda, el fet que fa dos anys anés a parar al poble un *gordo* de 400 milions de la "Lotería Nacional", repartit en premis de quatre milions, que va beneficiar uns 160 caps de família. Entre sis i setcentes persones van marxar cap a les seves terres d'origen. També cal tenir en compte el cas de les famílies que s'estableixen a Cerdanyola o a Sabadell tot cercant millors condicions de vida. Tot plegat hom calcula que el poble té dos mil habitants menys que fa cinc anys, i aquesta és tan sols una xifra indicativa.

El 80 per cent dels habitants de Ripollet són immigrats de les diverses regions espanyoles, especialment d'Extremadura i Castella. Tanmateix, el cens lingüístic realitzat per l'Ajuntament expressa una realitat: la immensa majoria entén el català i demostra una bona disposició envers la cultura catalana.

Encara que un petit sector de la població es dedica a l'agricultura —al voltant del 3 per cent—, la indústria, molt diversificada, ocupa la gran majoria de la població activa del poble: transformacions metàl·liques, material de construcció i química. S'observen encara un parell dels antics molins, dedicats a la manipulació de paper i de cartró.

Ripollet, de fet, configura un únic nucli urbà amb Cerdanyola. Ambdós municipis, separats pel riu, configuren una mancomunitat que va ser creada, curiosament, per tal de donar continuïtat a un vell destacament de la Guàrdia Civil. Aquesta mancomunitat, malgrat que els seus estatuts han estat actualitzats amb l'arribada dels consistoris democràtics, continua sense tenir gaire protagonisme. L'Ajuntament de Ripollet va oferir al de Cerdanyola la possibilitat de coordinar diversos serveis —la recollida d'escombraries, l'enllumenat—, i des de l'altra banda del riu la resposta no va ser satisfactòria: l'Ajuntament de Cerdanyola —de majoria socialista— solament estava disposat a administrar conjuntament el nou ambulatori de la Seguretat Social i l'emissora de ràdio.

Els objectius més urgents han estat realitzats

Aquests tres anys i mig de consistori democràtic han suposat per a Ripollet una autèntica "restauració" del seu paisatge urbà: més zones verdes, pavimentació de carrers, creació de nous serveis i millora dels que ja existien. I sobretot, l'aprovació d'ambiciosos projectes que seran realitat d'aquí pocs mesos.

Dels 3.000 metres quadrats verds de què disposa el terme municipal l'any 79 s'ha passat als 12.000 metres quadrats d'ara convertits en jardins i zones d'esplai. I són en procés de reconversió uns 8.000 metres quadrats. L'adquisició dels terrenys ha comportat, en més d'una ocasió, l'anul·lació de llicències de construcció atorgades pels anteriors consistoris.

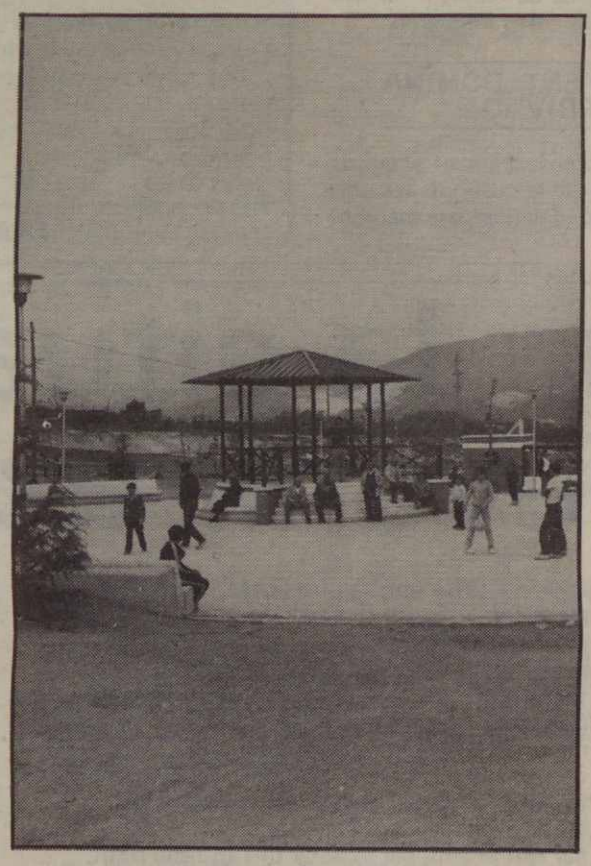
Han estat pavimentats uns 50.000 metres quadrats de carrers —solament resta per asfaltar un 10 per cent de superfície municipal dedicada a via pública— i s'han plantat més de 1.500 unitats d'arbres. S'ha realitzat un esforç considerable pel que fa a l'enllumenat públic, al qual han estat dedicats més de tretze milions de pessetes.

Potser la realització urbanística més important ha estat l'obertura i total estructuració del carrer de Balmes. Aquesta nova via de comunicació ve a ser una variant de circumval·lació, que es comunica directament amb tota la zona industrial. Així s'ha pogut evitar, a la fi, el trànsit de camions pel mig del centre urbà, i la Rambla de Sant Jordi, la principal via urbana, queda prou descongestionada.

MILLORES I FETS A CURT TERMINI

Entre les remodelacions de serveis públics destaca la del cementiri municipal, que ha costat més de divuit milions de pessetes i, també, la de l'escorxador, que cobreix la quasi totalitat de producció de carn de cavall per a la província de Barcelona.

L'obra de què d'aquí pocs mesos podran gaudir els veïns de Ripollet —i que ha estat sempre una de les seves grans aspiracions — és el nou mercat municipal. Més ben dit: el nou Gran Centre Comercial. Té cabuda per a unes dues-centes botigues i suposa, a més, la conversió de tot el seu entorn en plaça pública enjardinada. Això és important si tenim en compte que Ripollet és un poble que no disposa de cap plaça dins de la seva estructura urbanística.

El parc Tamarit

L'altra gran realització és un nou complex polisportiu —amb pistes de tennis, piscina i zona coberta—, els terrenys del qual estan ja adquirits i les obres a punt de començar. En aquest sentit les dades també reflecteixen l'actuació del consistori: l'any 79 hi havia 3.200 metres quadrats de zona esportiva; l'any 82 els metres quadrats han augmentat fins a 49.300.

SANITAT I ASSISTÈNCIA PER A TOTHOM

La deterioració dels serveis cívics de Ripollet abans del 1979 es notava força pel que fa a institucions sanitàries. Per això, una de les primeres mesures del consistori democràtic va ser la instal·lació d'un Centre de Salut. Els veïns ja poden rebre, doncs, l'atenció de cinc metges, sis psicòlegs, quatre assistents socials i dos ATS, i de diversos serveis que van des de la planificació familiar —informació sobre la contracepció i l'avortament— fins a l'higiene mental —tractament de la depressió i malalties neuròtiques—, passant per l'assistència psicopedagògica.

L'altra gran realització en el camp sanitari ha estat la definitiva concessió de l'ambulatori —mancomunat amb Cerdanyola. La lluita per aconseguir aquest servei ve de lluny: s'inicia l'any 1973, quan les associacions de veïns van mobilitzar el poble i reberen, lògicament, la repressió com a resposta. L'any 1979 s'iniciaren les gestions oficials i, després dels estira-i-arronsa que cal esperar en aquests casos, la Generalitat, amb l'informe favorable de la Corporació Metropolitana, va donar el seu vist-i-plau per la construcció de l'ambulatori. Això succeïa fa menys d'un any, quan la institució autònoma catalana acabava de rebre el traspàs de competències de l'Insalut.

L'anomenada "tercera edat" també ha rebut la seva parcel·la de serveis: el Casal del Jubilat. Es tracta d'un centre de reunió i d'entreteniment que disposa, a més, d'assistència social i d'assistència mèdica geriàtrica. Ha costat més de deu milions de pessetes que han anat a càrrec, al 50 per cent, de l'ajuntament i del Fons Nacional d'Assistència Social.

PSUC, tres anys d'ajuntaments democràtics

Cultura, una preocupació constant

L'arribada del consistori democràtic ha significat per a Ripollet potenciar notablement la participació popular en la cultura. És un dels àmbits on ha calgut abocar-hi més esforços, atès que la progressiva degradació del poble havia reduït la cultura i la vida associativa a nivells simplement folklòrics i testimonials.

Casal de cultura

Malgrat que encara no s'ha assolit la participació desitjada, pot afirmar-se que, almenys, es disposa d'un context, d'un "lloc" on s'hi pot anar: el Casal de Cultura, a la Rambla de Sant Jordi, una casa antiga, amb jardí i tot, que l'Ajuntament ha comprat, restaurat i equipat. **"Personalment no sóc gaire partidari d'estimular la cultura des d'organismes administratius, siguin del tipus que siguin** –confessa l'alcalde Carles Ferré. **La cultura ha de sorgir de baix, del poble, i ha d'influir els de dalt. Fer-ho a l'inrevés, de dalt a baix, és caure en la temptació de manipular la cultura, de matar-la. No obstant això, la situació de Ripollet no oferia gaires opcions. La gran deterioració de la vida cultural del poble reclamava mesures urgents i ràpides, i el Casal de Cultura era una bona solució. Té una gran autonomia de gestió i crec que arribarà a ser una plataforma de noves iniciatives que aniran articulant-se, per si soles, en la vida quotidiana del poble."**

El Casal de Cultura celebra diverses activitats, la gran majoria amb l'objectiu d'estimular la creativitat i la participació: taller de teatre, treballs manuals, ceràmica i, a més, ha organitzat aquest estiu passat tot un seguit de sortides i de "casals d'estiu" per a nens i joves.

L'Ajuntament s'ha preocupat, a més, de potenciar la festa major i de recuperar totes aquelles festes populars i tradicionals que amb el pas del temps s'havien arraconat o havien estat desnaturalitzades.

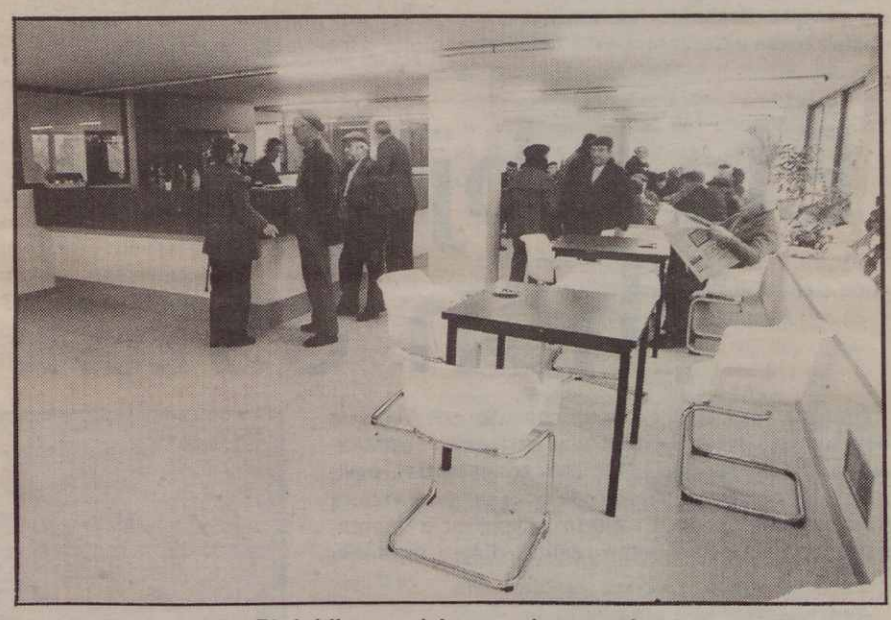
Un altre aspecte important és la promoció de la llengua catalana des d'una perspectiva de bilingüisme responsable, ja que gairebé el 80 per cent dels veïns del poble són castellanoparlants. Es continuen fent les classes de català per a adults, s'introdueix l'idioma autòcton en totes les activitats –tots els carrers del poble són retolats en català– i cal felicitar-se perquè, fins ara, no s'ha produït cap mena de rebuig ni de desconfiança per part dels immigrats.

ENSENYAMENT: DOMINA L'ESCOLA PRIVADA

En matèria d'ensenyament el consistori de Ripollet té la missió de tramitar la matriculació i vetllar pel manteniment dels centres estatals que són dins el terme municipal. L'Ajuntament no disposa de cap escola de titularitat pròpia.

Hi ha set escoles estatals –sis d'ensenyament i una d'educació especial per a persones disminuïdes– i deu establiments privats –set col·legis i tres guarderies. Existeix, a més, una Escola de Formació Professional i un institut de BUP, que en serà substituït per un altre de nova construcció.

Segons dades de l'àrea d'Ensenyament de l'Ajuntament, l'escolarització és total a Ripollet, presentant-se el cas que en el curs que acaba d'iniciar-se han sobrat cent-trenta places d'EGB. En canvi, a pre-escolar, hi ha hagut un dèficit de vint places. L'objectiu del regidor d'Ensenyament és motivar els veïns perquè utilitzin els serveis de les escoles estatals –especialment pel que fa a EGB–, ja que les instal·lacions de la majoria de les escoles privades no disposen de la infrastructura necessària per assegurar la qualitat de l'ensenyament.

Els jubilats també tenen el seu casal

Atur: la situació pot esdevenir explosiva

No hi queda, a Ripollet, cap empresa de construcció amb més de cinc treballadors. La crisi ha deixat reduït a la mínima expressió un dels sectors que ocupava més població activa. No cal dir que, com a la totalitat dels pobles del Vallès Occidental, l'atur es pateix a Ripollet de manera dramàtica.

Hi ha sectors, com el de la construcció, que gairebé han desaparegut, però d'altres –com el tèxtil, o el metall– continuen la davallada que condueix a les reduccions de plantilla i als expedients de crisi.

Com sempre, com succeeix a tots els pobles de Catalunya, l'INEM regateja les xifres d'aturats, però es calcula que al poble hi ha entre 1.500 i 2.000 persones sense feina. Des del començament, l'Ajuntament s'ha acollit a tots els Plans d'Ocupació Comunitària: vuitanta persones es van beneficiar al primer; setanta al segon i és previst que al tercer hi tinguin accés al voltant d'un centenar de treballadors.

Per als veïns que van participar en els dos primers plans comunitaris –que, cal dir-ho, han contribuït a accelerar moltes de les obres públiques engegades pel consistori– va ser possible perllongar la seva activitat fins a sis mesos i un dia, de manera que després han pogut obtenir la tramitació del subsidi d'atur amb dret a pròrroga. Tanmateix, aquestes mesures no solucionen, ni de bon tros, el problema. A Ripollet, com passa a tots els ajuntaments, no hi ha dia que algú no vagi a la Casa Consistorial per demanar ajut urgent, per exposar una situació límit.

L'Ajuntament ha tingut iniciatives: es van demanar llocs de treball a les empreses del polígon industrial en qualitat de prestació, com a contrapartida per les obres de remodelació i urbanització –a iniciativa municipal– que s'havien realitzat a tota aquella zona. La resposta de les empreses ha estat el no o el silenci.

"La situació és gravíssima –explica l'alcalde. **Per al pròxim Pla d'Ocupació Comunitària hem rebut ja tres-centes cinquanta sol·licituds, el 70 per cent de les quals corresponen a joves, a gent que encara no ha tingut accés a cap mena de feina... I l'ocupació comunitària no donarà per tant. No sé pas encara la quantitat de diners que ens assignaran, però no crec que n'hi hagi prou per a tothom... L'explosió, aquí a Ripollet i a tota la comarca, podria produir-se l'any que s'exhaureixin els subsidis. Si ara ja et ve gent que demana que l'ajudis a comprar els llibres i el material escolar per als seus fills, no vull ni pensar en la situació que pot arribar a crear-se."**

Una proposta del consistori de Ripollet, i especialment del grup comunista, és la de coordinar els diversos municipis veïns en un pla conjunt contra l'atur. **"Fins ara** –diu l'alcalde– **ha estat impossible posar-se d'acord. Sembla com si entre Ripollet i Cerdanyola es reflectís el mateix problema històric, de rivalitat, que hi ha entre Sabadell i Terrassa."**

La Perona, la marginació de mai no acabar

Cal aplicar les mesures que preveu el pla d'eradicació del barraquisme

La Perona, ghetto de barraques, l'últim poblat de gitanos que sobreviu al bell mig de Barcelona ha estat notícia del dia al llarg de les darreres setmanes. Tanmateix, aquest protagonisme informatiu, més aviat motivat pels aldarulls que muntava un sector de veïns de la Verneda per tal d'expressar la seva hostilitat al ghetto, ha deixat de banda l'autèntic fons de la qüestió: ¿quants viuen, com viuen, de què viuen, què volen, qui són els habitants de la Perona? I, sobretot, quines solucions s'han intentat per posar fi a la seva condició d'éssers marginats.

POL AYMERICH

Vista des de dalt d'un avió, la Perona semblaria un corredor, allò que en castellà en diuen un *pasillo*. I és que, realment, no és cap altra cosa: un passadís de cinquanta o seixanta metres d'ample per dos quilòmetres i mig de longitud on s'amunteguen centenars i centenars de barraques, configurant un autèntic paisatge Tercermundista. Els límits són ben concrets: el pont del carrer Espronceda, a l'oest, que és l'accés més directe des del centre de Barcelona; a l'est, la Riera d'Horta; al nord, les vies del ferrocarril, i, al sud, els descampats que serveixen de "frontera" entre el poblat gitano i la barriada de la Verneda. Fins i tot urbanísticament pot afirmar-se que la Perona és un ghetto, malgrat que als plànols municipals aquest corredor s'anomeni ronda de Sant Martí. Ghetto que, d'altra banda, queda dividit en dues meitats pel Pont del Treball, fet que al llarg dels anys ha incidit en la psicologia dels veïns, dels gitanos, i que s'ha traduït, de vegades, en recels i enfrontaments entre **"els d'un costat i els de l'altre"**.

POLS A L'ESTIU I FANG A L'HIVERN

La flaire d'escombraries i d'encenalls cremats són "l'aroma" quotidià per a les dues mil persones que habiten el poblat de barraques. Quatre-centes famílies que saben prou bé com és la pols barrejant-se amb la suor, a l'estiu, i el fang que a l'hivern tot ho omple.

La majoria d'ells viuen de la venda ambulant de flors o de ferralla, dels treballs temporers —se'n van a la verema del sud de França— o de les pensions de jubilació i de llarga malatia. Tan sols un petit nombre de veïns ha tingut accés al Pla d'Ocupació Comunitària. Uns altres, en canvi, s'estimen més no moure's del barri i guanyar-se la vida amb un improvisat negoci de compra-venda de mobles i electrodomèstics vells.

Al voltant del 75 per cent dels habitants de la Perona són més petits de vint-icinc anys, i el 55 per cent en tenen menys de quinze. És, doncs, una col·lectivitat jove i prolífica. Hi ha uns sis-cents nens en edat escolar, dels quals quatre-cents cinquanta van a col·legi i tres-cents cinquanta a classes i cent a guarderia—, segons les dades facilitades per l'escola "Los Pinillos", que va ser construïda especialment per al barri.

L'escolarització assoleix uns nivells acceptables, és cert, però això no vol dir, ni de bon tros, que els nens tinguin solucionat el seu futur: l'ambient familiar d'analfabetisme, la manca de condicions materials i ambientals per a poder estudiar, els problemes afectius i fins i tot físics —la canalla va mal alimentada per ignorància, per desconeixement de les propietats de les viandes—, tot plegat fa que el procés de formació sigui deficient i incomplet, que no assimilin prou bé les ensenyances de l'escola, malgrat els esforços del professorat.

Cal, doncs, que el ghetto desaparegui. Perquè aquesta és l'única manera d'assegurar, també, la desaparició de la condició marginal que genera incomunicació, recels, violències i delinqüències. Els habitants de la Perona volen i tenen dret a ser ciutadans, i tan sols podran ser-ne si s'apliquen les solucions que ja són a punt.

UN PLA QUE VOL SER DEFINITIU

A la Perona ja han estat enderrocades vint barraques, però encara en queden tres-centes cinc d'habitades. Segons el Pla d'Eradicació del Barraquisme engegat pel Patronat Municipal de l'habitatge hi ha dues alternatives possibles per eliminar el ghetto: l'allotjament a habitatges a barriades "paies" i/o la construcció de nous barris i poblats especials. Tant en una possibilitat com en l'altra es tindrien en compte les característiques culturals i els costums dels gitanos, per tal d'evitar la inadaptació i el rebuig a les noves llars.

En aquest sentit, i per tal que els habitants de la Perona puguin sentir-se a gust —vivint "com sempre", però "millor" que abans— el Patronat de l'Habitatge ha arribat a la conclusió que el nombre més gran possible d'habitatges ha de ser de planta baixa, amb accés directe al carrer, i amb una petita quadra que servís de magatzem. Les zones d'ubiquació escollides són les Glòries, el Clot, la Verneda, Navas, la Sagrera, Sant Adreu, Poblenou i el Verdum.

L'objectiu de l'Ajuntament de Barcelona és, doncs, que els gitanos s'integrin plenament en la vida ciutadana i que, tot i conservant els seus costums i característiques, deixin de ser un "món a part". Aquests nous nuclis calós estarien assessorats per un servei de seguiment que corregiria les tendències, si sorgien, a formar un nou ghetto.

Diverses experiències que van ser debatudes i analitzades al llarg de les Jornades Catalanes sobre Població Gitana, celebrades el mes d'abril de l'any passat, demostren que és possible la convivència entre gitanos i "paios". Els casos de Madrid i Palència, concretament, evidencien que, superada una primera fase de recels i desconfiances mútues, ambdues comunitats han assolit un nivell de convivència positiu. D'allò que la gent en diu "vida normal".

Una lluita de ghettos?

Els aldarulls i els rebomboris que van commocionar els barris del Besòs i de la Verneda fa poques setmanes són la culminació del clima antigitano que s'inicià la primavera, quan sectors de veïns van sortir al carrer rebutjant la decisió del Patronat Municipal de construir setanta-dos habitatges per a famílies provinents de les barraques de la Perona.

S'ha especulat molt al voltant d'aquest clima de violència que han protagonitzat nombrosos veïns. S'ha arribat a dir que entre els manifestants hi havia provocadors pagats. És possible que sí. Així i tot, aquesta possibilitat cal contemplar-la més aviat com un efecte, com un factor més que ha pogut incidir-hi, que no pas com la causa que ha determinat el conflicte.

Les mobilitzacions han estat multitudinàries i majoritàriament acceptades pels veïns. I això ho prova, entre d'altres fets, la impotència expressada per les associacions de veïns de la zona, fins al punt que la junta d'alguna d'elles es plantegés la dimissió, davant d'una situació totalment incontrolada i amb forts components de visceralisme.

En aquest aspecte, precisament, en el caràcter visceral de l'actitud de molts veïns, és on possiblement podríem trobar una explicació un xic aproximativa. Al llarg dels dies, els ànims es van anar enverinant. A partir de fets reals —agressions o robatoris— es va anar teixint una espiral de pors i de ficcions: **"...diuen que estan armats a les barraques", "són els gitanos, estem farts dels gitanos, no volem els gitanos aquí al costat", "ells són els culpables... tots són iguals... cal fer-los fora".**

A partir d'aquest moment el principi de lluita de classes es capgira i per entendre'ns, cedeix el seu lloc a una estranya **"lluita de ghettos"**, de rampells xenòfobs que, en certa mesura, recorda els pogroms cristians contra els ghettos jueus: durant un parell de dies van haver de ser evacuades dones i criatures de la Perona, davant el perill que es produissin atemptats contra les barraques.

I sense voler entrar gaire en matèria de psicologia de masses, caldria preguntar-se, també, fins a quin punt l'angoixa i el clima de deterioració que es viu al Besòs i a la Verneda, a causa de l'atur i, també, de la marginació, no ha trobat en els gitanos la víctima propiciatòria per a descarregar adrenalina acumulada, per afermar i per refermar, almenys, una certa "superioritat".

Els problemes dels homes i de les dones que habiten la Perona no són pas tan llunyans dels de moltes famílies que viuen al Besòs i a la Verneda. No hi ha cap "abismal diferència" i, a la curta o a la llarga, hauran d'entendre's com a bons veïns. Cal desitjar-ho.

XV Festival Internacional de

Més de quaranta muntatges per a un teatre mediterrani

Entre el divendres 15 i el diumenge 24 d'aquest mes se celebra la XV edició del Festival Internacional de Teatre de Sitges, que enguany aplega més de quaranta companyies teatrals, ultra un seguit d'activitats paral·leles entre les quals cal destacar les taules rodones. Catalunya hi té, com és lògic, una presència important, si més no quantitativament.

GONZALO PÉREZ DE OLAGUER

El Festival Internacional de Sitges, que dirigeix Ricard Salvat, arriba enguany a un pressupost que se situa sobre els catorze milions de pessetes; ja compta amb algunes segures aportacions: sis milions de la Generalitat (que dobla el seu ajut de l'any passat), tres milions del Ministeri de Cultura (atesa la condició de Festival Internacional), tres milions de la Diputació de Barcelona i un milió de l'Ajuntament de Sitges. D'altres aportacions més petites van a càrrec de "la Caixa" i de TVE, segons anunciaren fonts directes del Festival. De tota manera sembla que, pel que fa a la qüestió econòmica, s'estudien noves possibilitats de cara al futur del Festival, el més veterà —i consolidat— dels que se celebren a l'Estat espanyol. La creació,

La denúncia com a negoci

A començaments dels anys setanta es van començar a popularitzar, sobretot a Itàlia i a França, les pel·lícules de denúncia de signe inequívocament esquerrà. Cineastes com Elio Petri es dedicaven a retratar la corrupció de la classe política —*Encuesta sobre un ciudadano libre de toda sospecha, La clase obrera va al paraíso*—, d'altres, com Francesco Rosi, preferien la biografia de personalitats reals —*Salvatore Giuliano, El caso Mattei, Lucky Luciano*—, alguns, com el grec/francès Costa-Gavras, ambientaven les seves històries en contexts socials i polítics ben definits: la Grècia dels coronels a *Z*, la primavera de Praga a *La confesión*, la dictadura uruguaiana a *Estado de sitio* i la França ocupada pels nazis a *Sección especial*. Yves Montand i Gian Maria Volonté es convertiren en les màximes estrelles d'aquest cinema engatjat.

Tots n'estaven contents. Els espectadors d'esquerres —no pas a Espanya on, per contemplar aquesta mena de cinema, els afeccionats encara s'havien de traslladar a les petites localitats frontereres franceses— perquè a la fi trobaven missatges afins a la seva ideologia, els capitalistes que finançaven els films perquè percebien estimulants dividends i, en general, tota la professió que viu de la cinematografia, feliç d'haver trobat un nou filó que pogués injectar una nova vitalitat a un negoci ja seriosament amenaçat per la competència televisiva.

El fenomen, tanmateix, se circumscrivia a Europa i els grans estudis americans encara consideraven tabú qualsevol tipus d'argument que gosés posar en qüestió *l'american way of life*.

Ara sembla que les coses han canviat i la confiança en uns substanciosos ingressos ha inclinat una de les grans productores, la **Universal**, a requerir els serveis del cèlebre Costa-Gavras per rodar una història autèntica (*) que revela les implicacions de la CIA i del Departament d'Estat de Washington en el cop d'Estat dirigit per Pinochet contra la democràcia xilena de Salvador Allende el setembre del 1973. L'èxit ha estat rotund: excel·lent acceptació arreu del món, Palma d'Or del darrer Festival de Cannes i, també en aquest certamen, Premi d'Interpretació Masculina per a Jack Lemmon. Ara, la mala consciència de la societat capitalista, en lloc de prohibir, recompensa.

"Missing"

Costa-Gravas sempre havia pecat d'un cert esquematisme que li feia carregar les tintes en els personatges malvats i dibuixar els herois positius de les seves pel·lícules com autèntics arcàngels. Aquest antecedent i l'eterna tendència del cinema de Hollywood a llimar les arestes dels seus productes feia esperar amb una certa prevenció l'arribada de la cinta guardonada.

Alguns dels temors s'han complert. Sobretot pel que fa al retrat dels joves radicals que viuen a Santiago de Xile els dies del cop militar: tot són macos, idealistes i terriblement simpàtics. La música i la suau fotografia també contribueixen a donar a la història un toc més sentimental que sever. Tanmateix, Costa-Gavras l'ha encertat del tot en la composició del personatge protagonista, Ed Horman, un home de negocis d'ideres conservadores (Jack Lemmon) que, amb la seva jove (Sissy Spacek), busca el fill que ha desaparegut després de la presa del poder per part del militars. Tant el pare com la dona sospiten que Charlie (John Shea) ha desaparegut per haver estat testimoni, a Viña del Mar, de determinats contactes entre militars xilens i agents nordamericans. Però l'ambaixada mateixa dels Estats Units nega aquesta possibilitat i pretén confondre'ls amb versions contradictòries dels fets.

En una ciutat on el soroll dels trets ha esdevingut familiar i on els cadàvers abandonats pels carrers ja no sorprenen ningú, aquest home ingenu i més aviat oposat a les idees progressistes dels seus fills descobreix, horroritzat, fins a quins extrems poden arribar els afanys imperialistes de la seva pàtria. Humanament destrossat, encara aconsegueix trobar forces per continuar la seva recerca per sobre de qualsevol pressió.

Jack Lemmon duu a terme una interpretació extraordinària. Sense caure mai en la sobreactuació, matisa amb extremada subtilesa els estats d'ànim del seu personatge i aconsegueix de l'espectador una identificació envejable. Una pel·lícula a recomanar.

JORGE DE COMINGES

* **Desaparecido (Missing)**. Director: Costa-Gavras. Guió: Costa-Gavras i Donald Steward. Fotografia: Richard Aronovich. Música: Vangelis. Amb Jack Lemmon, Sissy Spacek, John Shea i Melanie Mayron. EUA, 1982. Color. 122 minuts. (Cinema **Urgell**, Barcelona.)

Teatre a Sitges

ara fa uns mesos, d'un nou patronat —que no ha intervingut gens en l'edició actual; hom espera que celebri reunions un cop s'acabi— indica que el Festival sofrirà una profunda revisió. Hom té la impressió que hi concorren determinades circumstàncies que en dificulten l'actual viabilitat; a la roda de premsa que va servir per presentar la XV edició als mitjans de comunicació, Ricard Salvat va mostrar-se notablement preocupat i allunyat de qualsevol triomfalisme.

FESTIVAL OBERT

El Festival de Sitges comprèn diverses àrees, la conjunció entre totes presenta la imatge d'un festival obert. Concorreran al premi "Santiago Rusiñol" unes quaranta companyies: dinou d'estrangeres i vint-i-dues de l'Estat espanyol, d'aquestes, tretze de catalanes. Paral·lelament se celebrarà l'*off-Festival* per deixar entrar les **"moltes sol·licituds per acudir a la cita de Sitges".** També s'hi han programat taules rodones com: partits polítics i política teatral, teatre a Llatinoamèrica, teatre i feminisme, homenatge a Els Joglars, cinquanta anys de *La Barraca* de García Lorca, el teatre de la Mediterrània...

L'abundància d'espectacles programats obliga a disposar de diversos espais. Enguany compten amb cinc: els teatres d'El Retiro i El Prado, la sala dels escolapis, el pati del patronat i un envelat instal·lat al passeig, prop de l'hotel Calípolis. A més d'aquests espais, el carrer serà un marc de nombroses actuacions de l'*off-Festival.*

Lògicament, és difícil de fer una valoració a priori de la programació, ja que s'incorporen moltes companyies noves en comparació amb anys anteriors. Amb tot i això cal destacar la versió flamenca de *Lisístrata* d'Aristòfanes pel Teatre de Gant, sota la direcció del grec Alexis Douflexis; la companyia "Universitas" d'Hongria; el grup italià Chille della Balanza; el grup de carrer Sheer Madnes d'Amsterdam, i el també italià Teatro Mobile. Així mateix, destaca el muntatge *Ivanhoe, princesa de Borgoña,* de Gombrowitz, pel teatre "Musarañas" de Madrid, i la presència de la companyia "Chêne Noir" d'Avinyó.

TEATRE DE LA MEDITERRÀNIA

Aquesta edició del Festival Internacional de Sitges recolza —n'hi ha prou amb mirar el programa de mà— en la idea que va presidir les reunions a nivell de ministres a Mèxic i a Nàpols: la possible creació d'un teatre de la Mediterrània a partir d'un repertori concret. Aquesta idea de fomentar i impulsar la cultura (en aquest cas, el teatre) mediterrània, enfront la implantació d'una cultura que respon als interessos de les multinacionals, té els seus màxims patrocinadors en Jack Lang i en Alexis Douflexis. En aquesta edició del Festival de Sitges hi ha una mostra de teatre italià que sembla que va per aquest camí. Ricard Salvat, com a director del Festival, va parlar que aquest ha d'esdevenir una eina de lluita contra el teatre impulsat per les multinacionals i també una plataforma per a la creació teatral mediterrània.

A la passada edició del Festival es va constatar clarament que l'augment quantitatiu de l'oferta perjudicava la qualitat. Sitges no compta amb la infrastructura necessària per a l'allau d'espectacles que s'hi programaren; els horaris no foren respectats pràcticament mai, ja que l'endarreriment s'incrementava progressivament; massa muntatges acabaven passades les dues de la matinada i, lògicament, gairebé sense públic. Ara, hom sospita que la situació es repetirà. Programar muntatges a les sis de la tarda i a les deu i a les dotze de la nit —a part d'altres manifestacions complementàries— em sembla encara que és anar contra la base real de la infrastructura del Festival.

Sense voler entrar en polèmica —en més d'una ocasió i en aquestes mateixes planes he parlat del tema—, crec que al Festival Internacional de Sitges li manca una especialització. El panorama mateix dels festivals internacionals que avui se celebren hi aboca (ja tenim, per exemple, el de Tàrrega —teatre de carrer— o el de Rennes —sobre les arts tradicionals—). Sitges té qualitats que el fan esdevenir el lloc idoni per a un gran festival internacional. Caldria partir d'aquí i no quedar-se en un heterogeni torrent de propostes impossibles d'assumir per l'estructura, o per l'organització mateixa, del Festival.

* * *

*L'aportació catalana al Festival es concreta, en principi, en tretze muntatges en el marc oficial i vuit a l'*off-Festival. *Cal destacar-ne alguns a priori: el "Teatro Fronterizo" proposa* Informe sobre ciegos, *a partir de la novel·la d'Ernesto Sábato i amb direcció de Sanchis Sinisterra; el TEI de Sant Marçal estrena* Escorial, *de Ghedelrode, i la Universitat Lliure de Badalona* Nines, dones i minyones, *amb direcció d'Armonía Rodríguez. Destaquem també el muntatge més esperat:* La dama enamorada, *de Puig i Ferreter, pel Teatre de l'Escorpí, dirigit per Just Segarra. En el marc de l'*off-Festival, *la companyia La Sínia estrenarà* Mirandolina, *de Jordi Teixidor, dirigida pel seu germà Ramon.*

Subscriu-te a

PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Josep Renau, una consciència col·lectiva

FRANCESC RODON

Encara no fa un any, Josep Renau havia tornat una altra vegada a l'Estat espanyol. Fou convidat pel Ministeri de Cultura per a ésser present a la instal·lació definitiva del Guernica *a Madrid. Precisament ell havia jugat un paper importantíssim l'any 1937 en la gènesi d'aquesta famosa obra. I en una entrevista publicada ara fa justament un any, l'artista deia:* **"...Jo no sóc un pintor de cavallet que agafa el pinzell i mig acluca els ulls. Tinc un gran equip de fototècnia i estic esperant que s'acabi el casalot de Manises per a portar-ho tot. Aquí, on visc ara, no hi cap res, aquesta sembla una casa de putes elegant. A Alemanya m'hi trobo bé, amb una convivència juvenil totalment transparent. Encara que allò meu és Espanya"** *(1). I ara, un any més tard, Josep Renau ha mort a Berlín. Quin llarg exili el d'aquest home! ¿Quina "guerra" tan llarga l'ha portat a morir, com tants d'altres, lluny de la terra on volia treballar i desitjava viure? No fa gaires mesos, l'editorial de la "Cartelera Turia" ens presentava uns delicats i inquietants interrogants:* **"En la seva peripècia humana, Renau ha estat un artista compromès amb el seu temps històric i amb el país on va haver de residir, i sempre ha realitzat el compromís mitjançant el seu treball. Quan es parla de la "recuperació" de Renau s'oblida que aquesta només té sentit si se li ofereix a l'artista la possibilitat de continuar el seu quefer professional (...) Cal dir que, fins ara, l'artista ha vist incomplertes les promeses que se li van fer quan va tenir lloc la seva tornada, el 1978: ni té casa-taller, ni els anunciats contractes per a la realització de murals, ni tan sols drets elementals com seguretat social o un possible retir de vellesa. Hi ha un altre aspecte delicat en la situació d'"atur" en què es troba Renau: el del llegat artístic de la seva obra a la Fundació que en porta el nom. Ho diem clarament, car no som xovinistes: el País Valencià no es mereix aquesta obra perquè no sap gestionar-la ni difondre-la: hauria estat més coherent que Renau la cedís a aquells ciutadans —mexicans o alemanys— que l'han fet possible en donar-li els mitjans per realitzar-la (...) Molts pensem que Renau encara pot aportar una obra valuosa per als seus ciutadans: per a això li cal una casa-taller i una seu social digna per a la difusió de la seva obra. Si no ha de ser així, el més coherent que podria fer Renau fóra tornar a la seva "màtria" d'adopció, o sigui a Berlín. I endur-se'n l'obra allí."**

*I ara Josep Renau ha mort. Ara, com passa sempre, tot seran plors i violes i corones necrològiques i articles laudatoris. I es parlarà bé d'ell. Diran fins i tot malaguanyat artista! Però caldrà preguntar a qui tingui la resposta què ha passat, perquè aquells interrogants plantejats per la revista valenciana no tingueren resposta i qui havia de parlar callà com un mort, com sempre sol passar. Però jo diria que tots som una mica responsables d'aquesta mort de Josep Renau ocorreguda lluny d'aquí. Tot déu parla de teatre i tots són gran directors teatrals, però cap d'ells no encarregà una escenografia a aquest gran escenògraf que fou Josep Renau. Tot déu parla de l'art al carrer i qui podia no demanà mai un mural a aquest gran muralista que fou Josep Renau. A la Biennal de Venècia de l'any 1976 —***"Avantguarda artística i realitat social a l'Estat espanyol 1936-1976"***— se'ns parlà de la "recuperació" de Joan Miró, d'Alberto, de Josep Renau, però sols s'ha recuperat (?) Joan Miró. I com aquell que no diu res, ¿cal recordar que el gran Alberto i el gran Renau foren comunistes? També cal dir que no tinc complex de persecució, però tants oblits fan malfiar. Parlant de "recuperacions": el dia de la inauguració dels marcadors electrònics del camp de futbol del Barcelona, l'alcalde Narcís Serra deia al president José Luís Núñez que faria de bo amb Joan Miró perquè pintés uns murals en aquells gran requadres buits que donen al carrer. I redéu, quina recuperació! A més de la dissortada* Dona i ocell *tenim també imatgeria mironiana als cartells i programes del Festival Internacional de Música d'enguany, això sí, però, amb títol francès.*

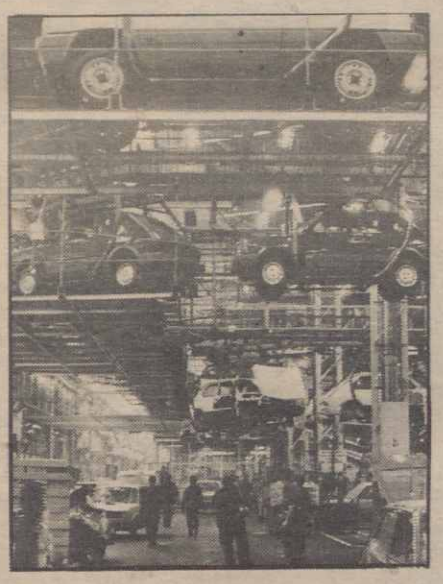
Ara, ja al final d'aquest escrit, penso si no hauria estat millor amagar el cap sota l'ala, dissimular tota la mala bava i tota la ràbia per aquesta mort tan absurda i esdevinguda lluny d'aquí, i fer com tothom: escriure el conegut article biogràfic-laudatori-necrològic-i-ploricó i no enyorar d'altra manera aquell vell amic i camarada que vaig conèixer un vespre de juny de l'any 1979 formant part del jurat del concurs de cartells per a la nostra festa, la Festa de Treball. Però jo —i ara penso en el poema de José Agustín Goytisolo: **"Por mi mala cabeza/ sólo digo la verdad./ Por mi mala cabeza/ me descabezarán"**, *en veure aquest estol de grisos, desoladors i moixos cartells electorals —tots semblen sortits de la mateixa mà— em cau la cara de vergonya i em fa enyorar, amb ràbia, amb plor i amb enveja, aquesta consciència col·lectiva —cal veure només la seva obra—, aquest artista tan poc pur que s'anomenava Josep Renau i Berenguer, valencià de setanta-sis anys, mort ara a Berlín.*

Seat-Volkswagen: un acord a millorar

Manca una visió a llarg termini de la indústria de l'automòbil

El 30 de setembre passat, Joan Miquel Antoñanzas, president de la SEAT, i Karl H. Hahn, president de Volkswagen, signaven els acords de col·laboració entre les dues empreses. D'aquesta manera la primera empresa espanyola de l'automoció salvava la seva difícil situació i se'n sortia a mig termini, malgrat que són moltes les incògnites que encara queden per aclarir definitivament el futur de la SEAT dins la gran restructuració de firmes i mercats a nivell internacional.

FERRAN AULADELL

Els trets fonamentals dels acords de la SEAT amb Volkswagen podrien resumir-se així: la col.laboració inicial d'ambdues empreses quedà fixada inicialment en un període de set anys prorrogables; l'empresa alemanya construirà a les cadenes de muntatge de la SEAT un total de 120.000 cotxes, iniciant la producció el 1984. Les xifres pactades són de 90.000 vehicles dels models **Polo** i **Derby**, del segment inferior, de les quals uns 50.000 aniran destinats a l'exportació, i uns 30.000 vehicles dels models **Passat** i **Santana**, del segment alt, que aniran íntegrament al mercat interior; l'empresa alemanya no realitzarà cap aportació financera a la SEAT, la xarxa comercial de Volskwagen (VAG) a Espanya quedarà integrada dins la xarxa de la SEAT, i serà l'empresa espanyola la distribuïdora exclusiva dels cotxes alemanys d'importació; aquests acords inclouen precisament la importació anual d'uns dotze mil cotxes alemanys al mercat espanyol en unes condicions que fins ara ningú no ha pogut o volgut explicar; la SEAT tindrà accés a aplicar la tecnologia alemanya en els models exclusivament SEAT que hom continuarà produint; els royalties a pagar a Volkswagen seran d'un 2,1-2,4 per cent i queda garantida l'ocupació dels 25.000 treballadors de la plantilla actual.

Aquestes condicions, tenint en compte quina era la situació real de la SEAT, es poden considerar com acceptables a mitjà termini, tot i que tampoc no solucionen el futur de l'empresa. L'acord ha estat signat in extremis, ja que tots els dirigents de l'empresa havien assenyalat, en el moment de la ruptura amb la FIAT —maig del 1980—, que abans de finals del 81 era necessari trobar un altre soci. La producció de la SEAT estava molt per sota de la seva capacitat de 400.000 vehicles any, i s'ha de tenir en compte que a finals del 1984 acaba el contracte amb la FIAT per a l'exportació mitjançant la seva xarxa europea de 60.000 **Pandes**.

Malgrat els aspectes positius d'aquest acord —cal recordar que ha estat negociat exclusivament per l'empresa, sense participació ni consulta als sindicats—, no tot són elements favorables, queden bastants interrogants per resoldre. D'entre ells, els més importants serien els següents: el futur de la indústria auxiliar, que aplega més de cent mil treballadors; les possibles competències dels models Volkswagen amb els models SEAT del mateix segment; la col.locació de la producció exterior dels vehicles SEAT, i la necessitat de reindustrialitzar l'empresa.

NO TOT SÓN AVANTATGES

En el primer punt cal esmentar que els models Volkswagen que es fabriquen a Espanya tindran un grau de nacionalització d'entre el 50 i el 60 per cent. Pel que fa als accessoris que puguin ésser fabricats al nostre país, l'empresa alemanya es reserva la capacitat d'homologació de les peces, el que vol dir que té la clau per a decidir a qui fa les comandes. Cal assenyalar que en el cas de la Ford, que ja és un precedent de l'anomenat decret Sahagún sobre liberalització del mercat en aquest aspecte, els acords assenyalaven una nacionalització del 50 per cent que avui està pel 40, ja que la Ford importa peces de l'exterior al.legant falta de qualitat de les nacionals. Destaquem que precisament la Volkswagen, que no ha fet inversions aquí, prepara fortes inversions a Alemanya en el terreny de la indústria auxiliar. Aquest és el camp on darrerament les multinacionals desenrotllen una competència més dura per fer-se amb monopolis de determinades especialitats. Enguany, tan sols a Barcelona-ciutat, més de quatre mil treballadors del sector auxiliar s'han vist afectats per expedients, d'ells, quatre-cents han anat al carrer.

Pel que fa a la importació de models Volkswagen del segment mitjà —com el **Golf**— caldrà saber sota quines condicions aranzelàries es farà. Si hi ha facilitats, com és el cas pactat amb la Ford i la General Motors, és molt possible que els models competeixin en el mercat amb el SEAT **Ronda**, si no entren amb facilitats és difícil entendre com la Volkswagen pot pensar a passar de vendre quatre mil unitats enguany a dotze mil l'any 1984. Pel que fa als models **Polo** i **Derby** li faran la competència al **Samba**, avui el model amb més sortida de la gamma SEAT.

En l'aspecte de l'exportació cal recordar que avui s'envien a Europa 60.000 **Pandes** per la xarxa FIAT i que la xarxa SEAT és molt dèbil a l'estranger. Quan l'any 1984 s'acabi el compromís amb la FIAT, la SEAT haurà d'haver trobat un sistema per substituir aquesta xarxa, per tal de col.locar ella soleta més de cent mil cotxes a l'exterior, tot i tenint en compte que no podrà utilitzar la xarxa de Volkswagen. Per últim constatar que si aquest temps de marge que l'acord amb la Volkswagen ha donat no serveix per a plantejar-se seriosament una reindustrialització del sector, i concretament de la SEAT, ens podem trobar que Espanya sigui el país d'Europa amb més marques de cotxes —set—, on el sector tindrà un pes específic més baix, ja que es limitarà a ésser una indústria d'ensamblatges. El sector auxiliar desapareixerà, i cal recordar que per cada lloc de treball directe se'n creen tres a l'auxiliar, i sis de treball induït, unes xifres que cal no oblidar.

CCOO ho veu així

La secció sindical de la SEAT de CCOO ha elaborat un document valoratiu sobre els acords amb Volkswagen que està pendent d'ésser discutit pels organismes superiors del sindicat. En reproduïm algunes de les consideracions fetes als diferents aspectes de l'acord:

1) Objectius: "...l'entrada d'un nou soci era convenient per a garantir la plena utilització de les instal.lacions. (...) Haurem de vigilar perquè no s'estableixi una competitivitat entre ambdues marques a l'àrea comercial que pugui suposar disminució de vendes de la SEAT".

2) Finances:"...CC OO entén que el nou soci hauria d'aportar capital per tal de corresponsabilitzar-se de la marxa de la societat..."

3) Producció:"...la quantitat, tot i que és significativa, ha de potenciar-se durant el pla, ja que és insuficient sobretot quan es retirin a finals del 85, els acords de fabricació de 60.000 unitats per a la FIAT".

4) Comercial:"...és necessari potenciar la xarxa exterior de la SEAT i avançar en un acord amb la Volkswagen per utilitzar la seva xarxa, en reciprocitat" (amb la utilització de la SEAT a Espanya).

5) Tecnologia:"...és potser el lloc on hi ha millors contraprestacions"(...), però "volem advertir del perill que pot suposar la comoditat d'aquest acord, com pot ésser la comoditat de comprar tecnologia en lloc d'investigar. (...) Cal una política que eviti a llarg termini la subordinació, per això cal potenciar el centre tècnic".

6) Tipus d'acord:"...cal anar a una ampliació del contracte, cap a una integració amb el manteniment de l'INI i ampliar el grau de nacionalització" (del producte).

Independència sindical, un debat que cal aprofundir

Una resolució de la CONC, punt de partida

"Sigui quin sigui el resultat de les urnes i les forces que formin govern, caldrà que el conjunt del moviment sindical contiuï. CCOO ho farà, i exigirà rigorosament la resolució dels problemes que tenen plantejats els treballadors". **Així es pronuncia una resolució aprovada pel Consell Nacional de les CCOO de Catalunya al final d'una discussió sobre la independència sindical que, malgrat que no oferí cap aprofundiment, com l'ocasió demanava, sí que estableix un punt de partida per al conjunt del sindicat, per al moviment sindical vist en la seva globalitat i per les formacions polítiques més vinculades amb la lluita dels treballadors.**

JORGE GONZÁLEZ AZNAR

RELACIONS GOVERN-SINDICAT

L'oportunitat d'un pronunciament d'aquest tipus és més gran encara si pensem que, com més s'acosten els resultats electorals, més sembla que permetran al partit socialista hegemonitzar les coordenades parlamentàries de la próxima legislatura espanyola. La hipòtesi d'un govern integrat essencialment pel PSOE obriria un període particularment interesant des del punt de vista de les relacions entre govern i sindicats, més enllà de les declaracions programàtiques que ara puguin fer uns i altres. Aquesta nova mena de relacions es pot veure pertorbada per la particular vinculació —orgànica— entre el PSOE i la UGT, que reprodueixen el vell sistema de la Segona Internacional en la relació partit-sindicat.

La resolució mateixa de la CONC ja tracta —encara que massa de passada— els efectes negatius que ha suposat per a la unitat d'acció el fet que la UGT tingués una postura negativa a priori en relació a la central majoritària, Comissions Obreres. A l'escenari polític post-electoral previsible, el manteniment d'aquesta concepció, si no el seu desenvolupament, podria incidir molt negativament sobre la funció de motor del canvi, que en gran mesura ha de recaure en els sindicats, vies d'expressió del món del treball i agents, per tant, del procés de transformació de les condicions sòcio-laborals.

SINDICALISME DE NOU TIPUS

Per a un partit com el PSUC, que es proclama vinculat als plantejaments de l'eurocomunisme, la qüestió de la independència del sindicat —com del conjunt dels moviments de masses— té una vigència que depassa la conjuntura política i que, en el cas d'Espanya, arrenca més en l'aparició del "sindicalisme de nou tipus" en temps del franquisme, justament com alternativa vàlida al seguidisme històric de la UGT i al fals apoliticisme de la CNT. És un ingredient, per tant, negatiu, el d'una tradició sindical a Espanya que no ha fet mai de la relació autònoma partit-sindicat un subjecte de reflexió i confirmació pràctica.

La resolució de la CONC reitera un plantejament bàsic que és a la base del discurs sobre la indepèndencia sindical: la de considerar el lloc de treball com a punt de connexió entre els treballadors i el sindicat i el lloc on **"per tant, té el seu origen i la seva força la nostra independència".** Això mena a afirmar, de manera absolutament pertinent, que la independència sindical no ha de plantejar-se mai en abstracte, **"sinó lligada a les reivindicacions dels treballadors i al seu protagonisme".** La reiterada afirmació del pluralisme, **"que, en darrer terme, arrenca de la composició mateixa de la clase obrera"**, constitueix el tercer component decisiu de l'elaboració sobre els fonaments de la independència sindical.

Ara bé, justament en aquest tercer element, el pluralisme de la classe obrera, és on el document de la CONC es contradiu més, ja que tot seguit dóna una imatge d'aquest pluralisme des d'un punt de vista fonamentalment ideològic i, per tant, les conseqüències pràctiques que en dedueix són més de caràcter individual que no pas de l'àmbit col.lectiu, que constitueix la raó d'ésser de qualsevol dinàmica interna sindical. A diferència d'un partit polític, el sindicalisme es mou —almenys quan les regles de funcionament intern no són vulnerades per instrumentacions alienes— per les opinions col.lectives, de col.lectius plurals, això sí, sobre la base d'una determinada composició sociològica, d'una concreta col.locació en el procés productiu i d'uns condicionants específics segons la conjuntura sòcio-econòmica de cada moment.

Aquesta visió, més partidista que no sindical, fa que el document de la CONC subratlli qüestions com la llibertat d'expressió en detriment d'altres com la de la imprescindible vinculació i independència. Altres conseqüències semblants d'aquest desenfocament suposen un tractament, si no per sobre, sí que insuficient pel que fa als temes de majories i minories, els corrents organitzats dins el sindicat, l'avantguardisme (com a pràctica que privilegia el moment de la discussió sobre el de l'acció) i la relació mateixa entre sindicat i partit.

CCOO contra la il·legalització de Solidaritat

Les CCOO defensen amb fermesa el desenvolupament de les llibertats democràtiques, i entre elles la llibertat sindical, no només a Catalunya i Espanya, sinó també per a tots els països.

Assegurar la llibertat sindical i la independència dels sindicats respecte als poders econòmics i religiosos, els partits polítics i l'Estat, és consubstancial amb la lluita dels treballadors per unes condicions de vida i treball millors, i així ho proclama el Consell Nacional de la CONC al debat celebrat recentment sobre la independència del sindicat.

Per aquesta raó, les CCOO consideren absolutament inadmissible, i la rebutgen, la il·legalització del sindicat Solidaritat.

La nostra postura de solidaritat amb els treballadors i el poble polonès fan que reclamem que es normalitzi la situació, és a dir, que siguin derogades les mesures d'excepció decretades per la junta militar, restablerta la llibertat sindical i el funcionament de Solidaritat i alliberats els sindicalistes detinguts.

Només a partir d'aquí serà possible encetar, per la via del diàleg, una negociació entre totes les forces socials i el govern, que resolgui els greus problemes que té plantejats la societat polonesa i la faci avançar pel camí del socialisme.

Eleccions sindicals

CCOO avança a les grans empreses

Iniciada la generalització de les eleccions sindicals durant la primera quinzena d'octubre, els treballadors han anat a les urnes a quinze grans empreses de Catalunya i han votat majoritàriament CCOO, que ha avançat en relació a consultes anteriors.

ALFONS LABRADOR

Tanmateix, tot i que es confirma l'hegemonia de Comissions a les grans empreses, amb tot el que això permet per al desenvolupament de l'acció sindical, les eleccions a les petites i mitjanes empreses pràcticament encara no s'han fet, i és en aquestes empreses on s'elegeix el gruix dels delegats.

Els comicis s'han endarrerit una mica i serà als mesos de novembre i desembre quan s'efectuarà el major nombre de consultes per establir el grau d'implantació i representativitat de les centrals sindicals.

Centrant-nos en les empreses que han celebrat eleccions aquests darrers dies, cal referir-se en primer lloc a la Siemens de Cornellà, la fàbrica més important del metall del Baix Llobregat, on CCOO ha passat de dinou a vint-i-quatre delegats, i ha cobert també tots els llocs del col·legi de tècnics i administratius.

En dues empreses en què la USO era majoritària, com l'hotel Princesa Sofia i Parcs i Jardins de Barcelona, la situació ha variat sensiblement, ja que, en el primer cas, ara Comissions té una ampla majoria, mentre que a Parcs i Jardins hi ha vuit membres de CCOO al comitè, quan abans no n'hi havia cap. A d'altres grans empreses del metall, com Mercedes Benz (antiga Mevosa), Aismalibar i Soler Almirall, Comissions ha obtingut la majoria absoluta amb el mateix nombre de delegats que el 1980. Contràriament, a Fabra i Coats les eleccions han palesat, a través d'una gran dispersió del vot, les enormes dificultats i la confusió que s'han generat arran de l'expedient de crisi. Aquest és un tema sobre el qual s'haurà de tornar per tractar-lo amb més profunditat.

POQUES ELECCIONS PERÒ MOLT IMPORTANTS

Les eleccions fetes fins ara, durant el període que va des del gener del 81 a l'octubre del 82, són moltes pel que fa al nombre (en quantitat) —unes mil cinc-centes a tot Catalunya— però inclouen, en canvi, un bon nombre de les grans empreses, i entre elles gairebé totes les més importants quant a volum de plantilla.

A més de les reflectides al quadre, cal afegir aquelles que havien fet eleccions amb anterioritat, com la SEAT, Pegaso, Hispano Olivetti, Vulcano, Miniwatt, Faessa i Macosa, del ram del metall; l'Ajuntament de Barcelona, el port, també de Barcelona, RTV, l'editorial Bruguera, Damm, Schweppes, Uralita, Nucea, Gallina Blanca, Potases del Llobregat, Mines de Cardona, etcètera.

No obstant això, tal com dèiem en començar, són les petites i mitjanes empreses les que escullen més delegats i les que, al capdavall, decanten la balança a l'hora del còmput definitiu. En una empresa amb 1.825 treballadors, com la Siemens, són elegits vint-i-nou delegats, aproximadament un per cada seixanta treballadors, mentre que en una petita empresa es pot elegir un delegat per cada deu treballdors i fins i tot menys. Les petites i mitjanes empreses són, a més, la immensa majoria de les existents a Catalunya.

Tot això obliga a valorar els resultats que es produeixen situant-ne la importància pel que tenen de qualitatiu, però també no perdent-ne de vista la provisionalitat, ja que la major part de les empreses de Catalunya encara no han elegit els seus representants sindicals.

És més: durant el darrer període UGT ha fet més eleccions en petites empreses, tal como ho demostren les actes entrades a l'IMAC. El còmput global continua essent a Catalunya molt favorable a Comissions Obreres, i això és una dada que caldrà no oblidar. El tipus de funcionament d'UGT, molt més centralitzat, li permet, com ja va passar el 1980, arrencar amb més rapidesa, però quan la màquina de Comissions s'ha engegat, engreixada amb el procés de discussió fet en totes les estructures del sindicat, ha resultat imparable. Són dues formes de funcionar diferents, que es corresponen amb dos models sindicals també diferents, i que en el cas de Comissions la raó d'ésser està en la participació.

Les grans empreses, en canvi, no es veuen gaire afectades per aquesta circumstància, i tot i que participen del debat del sindicat, tenen la seva pròpia dinàmica i capacitat organitzativa suficient, en línies generals, per a preparar elles mateixes les eleccions.

Aquest no és el cas, però, de les petites empreses, sobretot de les situades en indrets allunyats dels grans nuclis industrials, on els treballadors se senten més pressionats pels empresaris contraris a la representació sindical. Sense el treball d'extensió fet per les centrals a través de les seves federacions de ram i organismes territorials seria molt difícil que en moltes d'aquestes empreses s'arribés a fer eleccions.

"Que la democràcia entri a les empreses" continua essent un dels objectius fonamentals de les eleccions sindicals. El que és trist és que aquell eslògan que CCOO popularitzà en els primers comicis, el 78, a hores d'ara encara sigui vàlid.

Només amb un gran esforç serà possible generalitzar les eleccions sindicals i aconseguir que en la gran majoria dels centres de treball s'elegeixin delegats.

ELECCIONS A GRANS EMPRESES DE CATALUNYA

(Des de l'1 al 15 d'octubre del 1982)

Empresa	Ram	Localitat	Núm. Treb.	CCOO	UGT	USO	Altres	No afil.	Total
Aismalibar	Metall	Montcada	1.021	13	7	—	—	3	23
Domar (New Pol)	Metall	Mollet	666	7	10	—	—	—	17
Parcs i Jardins	Ad. pública	Barcelona	800	8	—	12	—	1	21
Dapsa	Gràfiques	Amposta	310	11	—	—	—	2	13
Soler Almirall	Metall	St. Joan Despí	385	8	5	—	—	—	13
Cia. Contadores	Metall	Montornès	436	8	—	—	5	—	13
Rafel	Tèxtil	Corbera Llobr.	294	—	9	—	—	—	9
Siemens	Metall	Cornellà	1.825	24	5	—	—	—	29
Mevosa	Metall	Barcelona	1.280	12	6	—	5	—	23
San Miguel	Aliment.	Lleida	780	7	10	—	—	—	17
Bimbo	Aliment.	Granollers	353	11	—	—	—	3	14
Princesa Sofía	Hoteler.	Barcelona	380	9	—	3	—	—	12
Vitrober	Vidre	St. Joan Despí	307	—	—	—	—	13	13
Fabra i Coats	Tèxtil	Barcelona	940	4	4	4	3	6	21
Rania	Aliment.	Barcelona i altres	380	12	6	—	1	3	22
			10.157	134	62	19	14	31	260
		Percentatges		(51.5)	(23.8)	(7.3)	(5.4)	(11.9)	

Campanya electoral, esprint final

Venda de bons i aportacions

SANTA COLOMA DE GRAMENET

Entre els actes polítics que se celebraren el darrer cap de setmana (16-17 d'octubre), tots ben positius políticament, voldríem destacar l'encert econòmic que també van saber imprimir, al seu míting, els companys de Santa Coloma de Gramenet.

En efecte, l'organització de Santa Coloma, conscient del fet que per fer política calen diners, ha organitzat la venda del bo durant l'acte, amb resultats excel.lents.

La venda de 480 bons, amb una recaptació de 48.000 pessetes, mostra que els simpatitzants del PSUC estan disposats a donar-nos no només el seu vot, sinó també a col.laborar econòmicament perquè el PSUC continuï essent un partit independent.

Des de TREBALL volem animar totes les organitzacions del partit perquè segueixin l'exemple de Santa Coloma de Gramenet i aprofitin tots els actes de masses per vendre els bons d'ajut econòmic a la campanya electoral del partit dels comunistes catalans.

Estem segurs que aquesta experiència ens servirà a tots d'estímul perquè el PSUC continuï essent molt PSUC.

Foto: JOSÉ PINO

COMITÈ CENTRAL

Tot seguit detallem les aportacions personals de militants i simpatitzants del PSUC que han arribat al Comitè Central:

Pablo Laporta	25.000	pessetes
Albino Álvarez	10.000	"
Vídua de Rafael Vidiella	2.486	"

AGRUPACIÓ VALL D'HEBRON

Marina i Guillermo	10.000	"
Mercedes Barluenga	1.000	"
Félix Santos	1.000	"

Venda de bons

Durruti Parra	4.000	"
Antonio Rubio	4.000	"
José Salas	6.000	"
Adelaida Abarca	4.000	"
José Gimeno	2.000	"

Anirem publicant les quantitats que es rebin al Comitè Central.

Rulot a la Rambla de Barcelona

Dins els esforços que el Comitè Central del PSUC realitza per difondre el programa i per cobrir les despeses de la campanya electoral, s'ha instal.lat a la Rambla de Barcelona, exactament davant el teatre Poliorama, una rulot que cobreix, des del dia 13 d'octubre, la presència política en un lloc tan concorregut i de tanta significació política com aquest.

També des d'allí es procura aconseguir les aportacions ciutadanes a la campanya electoral i, fins al diumenge, dia 17, s'havien aconseguit trenta mil pessetes amb la venda de bons.

Fóra bo que es popularitzés aquesta presència a la Rambla per aportar-hi la col.laboració possible amb la presència de dirigents del nostre PSUC, de molta importància, sobretot els vespres i els propers dissabte i diumenge.

El partit obre tres locals a Terrassa

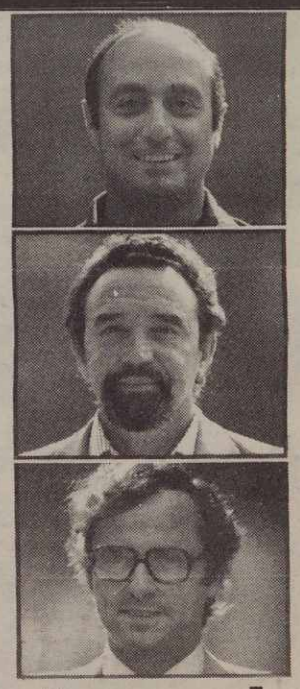

Foto: PÉREZ MOLINOS

La campanya electoral està servint per consolidar l'organització del partit, per fer nous militants i perquè es decideixin a agafar el carnet alguns dels qui es mantenien expectants. Aquest fet té lloc a les localitats del Vallès, i no és l'únic cas a Catalunya.

Una prova del que diem són els tres locals que des de l'inici de la campanya electoral fins ara ha obert el partit a Terrassa. El passat dia 9 s'inauguraren dos locals amb la presència del secretari general, Antoni Gutiérrez Díaz, un a Can Palet i un a Can Parellada. El dia 17, amb la presència del membre del Comitè Executiu, Josep Maria Rodríguez Rovira, s'inaugurava un tercer local a la barriada de Sant Pere.

Al Senat PSUC

Francesc **Frutos**

Antoni **Gutiérrez Díaz**

Rafael **Ribó**

Defensa de l'autonomia
Derogació de la LOAPA

Alemanya Federal: un cop d'Estat des de dalt

La moció de censura fa caure Helmut Schmidt

El terratrèmol polític que ha sotragat l'Alemanya Federal i que ha desembocat en un canvi radical de govern a Bonn sense que hi hagués pel mig cap procés electoral, s'ha produït en l'estricte marc de la normativa jurídica vigent en aquell país. La Constitució alemanya, igual que l'espanyola, permet un relleu automàtic del cap de l'executiu sense que calgui la convocatòria d'unes noves eleccions, gràcies a un canvi d'aliances parlamentàries que configurin una nova majoria, i tot això per la via del "vot de desconfiança constructiu". **Fins aquí, tot és correcte.**

XAVIER FAY

Però quan una disputa del partit liberal –FDP–, força que va desencadenar, en última instància, la crisi, es dirigeix a la tribuna del Bundestag (Parlament federal), acusa a crits el líder del seu propi partit, Hans Dietrich Genscher, de **"no tenir vergonya democràtica"** i torna plorant al seu escó, és que l'operació política portada a terme no sembla que estigui tan clara en altres aspectes com sí que ho està en el jurídic.

Els fets ja no tenen retop. L'FDP mateix s'ha hagut d'empassar la política de fets acomplerts de la seva direcció nacional, capitanejada per Genscher: els democratacristians han pujat al govern i el seu líder, Helmut Kohl, és el nou canceller de la república federal gràcies a l'espectacular i sorprenent "canvi de parella" efectuat per la direcció liberal després de la seva ruptura amb els socialdemòcrates –SPD– amb els quals formaven una coalició governamental des de feia gairebé tretze anys. Rere el divorci, Genscher i la plana major del seu partit a Bonn no semblava pas que dubtessin gaire: van arribar immediatament a un acord amb els qui fins llavors havien estat els seus enemics polítics: els cristianodemòcrates de la CDU-CSU van contribuir amb els seus vots de forma decisiva a treure Helmut Schmidt i es van constituir de nou en part integrant del govern federal al costat dels seus nous aliats.

Helmut Kohl, el nou canceller de la república federal d'Alemanya

LA CRISI VE DE LLUNY

Però la crisi política oberta en el que fins ara ha estat un dels països més estables d'Europa –i que sembla que només n'ha sortit momentàniament i per la porta falsa– arrenca de la deterioració progressiva de la coalició socialliberal. Formada el 1969 per posar fi a vint anys de dominació democratacristiana a la república federal i iniciar així una democratització més gran de la societat germana i una obertura cap als països de l'est d'Europa (*ostpolitik*), ha aguantat el repte continu de la CDU-CSU en progressiu augment electoral, però no ha pogut, finalment, resistir els embats de la crisi econòmica.

Les primeres divergències serioses ja van aparèixer a finals de la dècada dels setanta, quan s'atura el creixement econòmic del país i els dos partits ja no poden salvar les seves diferències pel que fa a la manera de repartir les càrregues de la crisi entre les seves respectives clienteles polítiques –treballadors assalariats per a l'SPD i propietaris i professionals per a l'FDP. Tan sols la candidatura d'Strauss –autèntica bèstia negra per a liberals i socialdemòcrates– als comicis del 1980 va aconseguir ajornar el duel i de nou es van presentar junts per frenar l'impetuós avenç del polític bavarès, cosa que van aconseguir. Els problemes, però, van tornar inevitablement a surar a la superfície.

Aleshores, l'SPD se submergeix en una pregona crisi d'identitat: el partit comença a dividir-se seriosament davant de temes com el rearmament atòmic, l'OTAN, el pacifisme... Amplis sectors de la joventut alemanya s'integren en grups radicals i ecologistes i abandonen l'estratègia del *vot útil* a l'SPD. El partit liberal, per la seva banda, s'apropa a tesis com més va més conservadores i insisteix a voler respondre a la crisi econòmica amb arguments similars als emprats per Ronald Reagan i Margaret Thatcher. El document programa que va fer públic no fa gaire el ministre d'Economia, el liberal comte Lambsdorff, enterrava pràcticament totes les conquestes socials dels darrers anys i amenaçava molt seriosament d'arrabassar a l'SPD el seu gairebé únic i més sòlid suport, el dels sindicats. Els socialdemòcrates van considerar que en aquelles condicions la coalició ja no era viable i en van poten-

Schmidt, ara a l'oposició

ciar la ruptura. Tots els ministres liberals van dimitir del govern.

INTERESSOS DE PARTIT

La nova situació creada –govern d'un partit netament minoritari a la Cambra– hauria d'haver menat, en la més pura lògica de necessitat i honradesa política, a la convocatòria d'eleccions generals anticipades. El mandat del poble alemany pesava sobre el govern de coalició social-liberal i no pas de cap altre component polític. Així ho va proposar a la Cambra Helmut Schmidt. Però els diferents interessos de partit dels seus nous i vells oponents van fer avortar finalment aquest objectiu. Ni els liberals ni els democristians volien uns comicis immediats. Els primers, conscients de les seves escassíssimes possibilitats electorals en aquests moments –els comicis de Hessen ho han confirmat en escombrar-los del parlament autònom–, volen guanyar una mica de temps i mirar de poder presentar-se més endavant en una millor posició. Els segons, que han vist com arribaven gratuïtament al govern, no estan disposats a deixar escapar la situació d'avantatge electoral que gairebé sempre confereix el poder. El nou canceller, Helmut Kohl, ha assegurat que el març se celebraran eleccions. Schmidt no s'ho creu; en una reunió amb els seus col·laboradors, just després de la seva caiguda, va dir textualment: **"Això de les eleccions el març us ho podeu treure del cap".**

JOC BRUT

Hans Dietrich Genscher, principal protagonista d'aquesta història, no ha aconseguit fer la cabriola sense prendre mal; ha esclatat una guerra interna en el si del partit liberal: amplis sectors l'acusen de fúmer-se del mandat electoral i aliar-se amb el diable amb l'únic objectiu de continuar alimentant la seva cobdícia de polític oportunista i sense escrúpols. El blasmen per haver traït Schmidt ara quan tan sols fa uns mesos li donà suport enfront una moció de censura, i per haver renunciat a elements ideològics i polítics fonamentals del seu partit de cara a sostenir la nova coalició amb els cristianodemòcrates. Algú ha parlat de **"cop d'Estat des de dalt"**. Segons la majoria d'observadors, el vot de càstig que va suposar per als liberals el resultat de les eleccions de Hessen es repetirà a d'altres Estats i fins i tot pot ser que esquitxi la CDU-CSU a les properes eleccions generals. En tota aquesta operació política hi ha hagut una imatge inevitable de **"joc brut"**, i el poble alemany, excepcionalment subtil, sembla que l'ha captada clarament.

Si això és cert, socialdemòcrates i *verds* –el partit ecologista es perfila com la futura força frontissa– estan condemnats a entendre's, tot i que Helmut Schmidt, ara a l'oposició i amb el dubte de si serà o no el futur candidat de l'SPD a la cancelleria, no vol sentir ni parlar-ne.